

Figyelmeztető sztrájk a tanügyben

Hétfőtől leállhat az oktatás

Fotó: Nagy Tibor

Tegnap 11 és 13 óra között a tanügyben dolgozók több mint 80%-a országszerte figyelmeztető sztrájkot tartott. A munka beszüntetésére vonatkozó jogszabálynak megfelelően a figyelmeztető sztrájk megelőzi az általánost, amelyet hétfőre, május 22-ére hirdettek meg a tanügyi szakszervezetek. Maros megyében az összesítés alapján a tanügyi káderek közel 80%-a tartott figyelmeztető sztrájkot.

Vajda György

Marius Nistor, az Oktatásbeli Szakszervezetek Spiru Haret Föderációjának elnöke szerint a közel 70.000 tag mintegy 72%-a vállalta, hogy május 22-én általános sztrájkba kezd. A jogszabályoknak megfelelően az általános sztrájkot egy figyelmeztető kell megelőzze, a tanárok ezért szüntették be részlegesen a munkát május 17-én 11 és 13 óra között. A figyelmeztető sztrájk alatt mind az ország más vidékein, mind megyénkben, az említett időszakban a diákok bementek a tantermekbe, ahol felügyelet alatt voltak, csupán annyi történt, hogy a tanárok nem tartották

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Korunk „csodaszere”

Az utóbbi években a CBD (kannabidiol), a kender egyik hatóanyaga az egyik legnépszerűbb, kiemelkedő ismertségnek örvendő termék, étrendkiegészítő alapanyag lett. A jelenségről, annak hátteréről dr. Csutor Dezső egyetemi docens, a Szegei Tudományegyetem Klinikai Gyógyszerészet Intézetének vezetője tartott előadást a nemrég véget ért marosvásárhelyi 30. Tudományos Diákköri Konferencián.

6.

Ember és állat harmóniája

A macskaleukózis vírusa világszerte elterjedt, macskáról macskára terjed, az ember és a kutya nem fertőződik vele. A leukózis vírusa igencsak alattomos, amely éveken keresztül megbújhat úgy, hogy közben semmilyen tünetet nem észlelhető az állaton.

7.

Felújítják a múzeum adminisztratív épületét

A Maros megyei önkormányzati képviselők a legutóbbi tanácsülésen jóváhagyták a Maros Megyei Múzeum adminisztratív épületének energetikai felújítására vonatkozó beruházás műszaki-gazdasági dokumentációját és a műszaki-gazdasági mutatóit.

10.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdijas ügyfele számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. május 31-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

Elfogadható érvek?

Antalfi Imola

Érdekes felmérést tett közzé az eJobs: az eredmény azt mutatja, hogy a romániai munkavállalók közel fele a havi jövedelme kiegészítésére szorul, ezért másodállást vállal. Közel 30 százalékuk minden munkanapon mindkét munkahelyén dolgozik, 11,2 százalékuknak hétfői rész munkaidős állása van, 11,6 százalékuk csak esetenként dolgozik pluszjövdelemért, 3,8 százalékuknak pedig több rész munkaidős állása is van. Az arányok is érdekesek: például közel 14 százalék esetében a másodállás a fizetésük megduplázását jelenti, közel 5 százalékuk a rész munkaidős vagy hétfői munkával jobban keres, mint a főállású munkahelyén. A legnagyobb arányban (38,7%) azok vannak, akiknek körülbelül egyharmadával nő a jövedelmük.

A felmérés szerint a másodállást vállalók 12,1 százaléka akkor mondana le az egyik munkahelyéről, ha már nem tudná fenntartani az egyensúlyt a magánélete és a munka között, és ugyanennyien nyilatkozták ezt arra az esetre, ha fizikailag és érzelmileg kimerültnek éreznék magukat. Egy másik tanulmány eredményei az okokra világítanak rá: a másod- vagy harmadállást vállalók 80 százalékának több pénzre van szüksége, mint amennyit a főállásában keres, 44 százalékuknak egy B tervet jelent a pluszmunkahely arra az esetre, ha a főállást elveszítenék, 34 százalékuk szakmai tudását bővíti, és még mindig ott az a 21 százalék, akit főállása nem köt le eléggé, így aztán szabadidejét is munkával tölti ki.

(Folytatás a 3. oldalon)

MÁJUS

18., csütörtök

A Nap kel
5 óra 46 perckor,
lenyugszik
20 óra 52 perckor.
Az év 138. napja,
hátravan 227 nap.

IDŐJÁRÁS

Változékony
Hőmérséklet

max. 22 °C
min. 9 °C

***Isten éltesse!**

Ma **ERIK** és **ALEXANDRA**, holnap **IVÓ** és **MILÁN** napja. **IVÓ**: lehet germán eredetű, akkor ijjal felfegyverzett harcost jelöl, vagy a szláv Iván becézése, jelentése: Isten kegyelme. **MILÁN**: szláv eredetű, jelentése: kedves.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. május 17.

1 EUR	4,9610
1 USD	4,5816
100 HUF	1,3425
1 g ARANY	292,4094

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Gyereknapi Mesevásár az Arielben

Június 1-jén, csütörtökön reggel 9 és este 7 óra között Mesevásár címmel gyereknapi programokat szerveznek a marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínházban. 10.30-tól, 13 órától, valamint 17 órától Péterke és a fityingek címmel szabadterei zenés foglalkozásra várják a gyerekeket a bábszínház udvarán, 12 órától a nagyteremben a Csizmás kandúr című előadás tekinthető meg, 16 órától pedig Világvégi kopár fa címmel Bertóti Johanna gyerekkoncertjére kerül sor. Emellett az előcsarnokban mesesorok, az udvaron pedig ügyességi játékok szórakoztatják az aprónépet. 12–16 óra között a Telegi Téka szervezésében könyvkészítő kézművesműhelybe is bekapcsolódhatnak a gyerekek, de lesz mesekönyvvásár, illetve arcfestés is.

Görgény újra él

Görgény újra él címmel népszerűsítő célú rendezvényre kerül sor május 20-án a görgényzentimrei Bornemiszkastélyban, amely Erdély megőrzött épített örökségének egyik legszebbike. A részvétel ingyenes, de adomány jelleggel lehet jegyet vásárolni, amivel a résztvevők a kastély belső udvarának a rehabilitálását támogatják, cserében egy QR-kódot kapnak, amivel egyszer ingyenesen fogaszthatnak az eseményen. 11-19 óra között helyi termelők vására várja a látogatókat, 15-19 óra között pedig betekintést nyerhetnek a kastély történetébe egy vezetett séta révén, ugyanakkor beszélgetés és kiállítás is lesz a belső udvar felújításáról. 18 órától Vizi Imre-koncertre kerül sor.

Bérmálás Marosvásárhelyen

Május 19-22. között zajlik Marosvásárhely római katolikus templomaiban a bérmálás szentségének kiszolgáltatása: 19-én, pénteken 17 órakor a Szent Erzsébet-plébánia-templomban, 20-án, szombaton 11 órakor a Szent Imre-templomban, szombaton 17 órakor a Szent Család templomban, 21-én, vasárnap 11.30-kor a Keresztelő Szent János-templomban, vasárnap 17 órakor a Szent Miklós-templomban, 22-én, hétfőn 18 órakor a Szent Kozma és Szent Damján-templomban. A főtéri plébánia-templomban dr. Kovács Gergely érsek, a többi templomban dr. Kerekes László püspök szolgálja ki a bérmálás szentségét a bérmálkozóknak.

Könyvbemutató Jura kanton autonómiájáról

Marosvásárhelyen is bemutatják a Svájc legfiatalabb, 1979-ben létrejött kantonjáról, az ennek autonómia-rendszereiről született könyvet. Az eseményre május 18-án 18 órától a Bolyai téri unitárius egyházközség tanácsteremben kerül sor. A kötet címe: A svájci Jura kanton autonómiája, harca önrendelkezéséért. A kötet szerkesztője, Bácsfainé Hévízi Józsa, valamint társszerzője, B. Szabó Péter ismereti a kanton megalakulásának útját, különös tekintettel azokra a vonatkozásokra, amelyek itt a székelység, az erdélyi magyarság küzdelmében is követhetők lehetnek. A találkozó moderátora Gáspár Sándor.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Szabédi Lászlóra emlékeztek

Múlt hét végén Szabédi Lászlóra emlékeztek Kolozsváron és Szabédon. A költő, újságíró, műfordító, nyelvész élete, sorsa ma is üzenetet hordoz.

Gligor Róbert László

Múlt vasárnap szűkebb körben a szabédi református templomban emlékeztek a falu fogadott fiára, Szabédi (Székely) Lászlóra. Céljai, álmjai, terveit voltak, de ezek a nemzetének is számítottak, örök érvényű, maradandó célok. Értelmes, éles eszű fiatalként dacolt önmagával, s közben építette céljait, álmait. Népeért harcolt, mindent megtett, de a nagyobb erők győztek, ő alulmaradt, ezért futása lankadt, megtorpant, és feladta a küzdelmet. Sorsa mégsem erre biztat ma minket, hanem arra, hogy legyenek céljaink, merészt terveink, ne torpanjunk meg az első nehézségeknél, így pályafutásunk nem török derékba. Ne csak magunkért, hanem a mellettünk élőkért is álmodjunk, tervezzünk és dolgozzunk, mert csak így maradhatunk meg népünkben, nemzetünkben ezen a talpalatnyi földön – hangsúlyozta *Jenei Sándor Levente* lelkipásztor.

Az ünnepi istentisztelet keretében a helyi fiatalok adtak elő Szabédi László verseiből, a lelkes felidézte életútját. A magyar irodalom pótolhatatlan érték-

teremtőjére 1991 óta hálával és alázattal emlékeznek Szabédon és Kolozsváron. Szülei elköltöztek a faluból, ő már Sáromberkén született 1907-ben, de örök kapocs kötötte Szabédhoz, ezért is vette fel a Szabédi vezetéknevet. A faluhoz kötődő verseiben a néplelek sajátos íze köszön vissza, az az egészséges magyar szemlélet és gondolkodás, amely a Petőfi és Arany által képviselt szellemnek és irodalmi iránynak a továbbfejlesztése – írta róla Böződi Jakab György. Miután hiábavalónak bizonyult a Babeş és Bolyai egyetemek egyesítésének megakadályozására irányuló tiltakozása, és hatósági zaklatások következtek, Szabédi már csak az általa alkotott értékek miatt aggódott, azt kérte, személyét csakis azokon keresztül értékeljék. Hamarosan öngyilkos lett, a szamosfalvi vágányon vetette magát vonat elé 1959. április 18-án.

Születésének 116., halálának 64. évfordulóján a tiszteletére vasárnap Szabédon megkoszorúzták a templom falán a feldomborművet, míg múlt pénteken az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület koszorúzott a Szabédi-emlékház falán levő emléktáblánál, valamint a Házsongárdi temetőben található sírjánál, ahol Kovács István unitárius püspök mondott beszédet, ezt követően műhelykonferenciára és kerekasztal-beszélgetésre került sor.

A templom falán a Szabédi-feldomborművet minden évben megkoszorúzzák

Vasárnap a szabédi templomban is emlékeztek Szabédira

Fotó: Gligor Róbert László

RENDEZVÉNYEK

Dr. Csomai Zita orvos-természetgyógyász előadása

Rendkívüli ingyenes orvosi előadásokat tart Erdélyben dr. Csomai Zita budapesti orvos-természetgyógyász. Marosvásárhelyen május 18-án, csütörtökön 18–20 óra között a Cuza Vodă utca 22. szám alatt, a Szakszervezetek Művelődési Házában (3. emelet, 53-as terem) hallgatható meg kétórás előadása. Főbb témái a szív-és érrendszer, az emésztés, a cukorháztartás, a hormonrendszer, az ízületek, a meddőség, az autoimmun-problémák, a nehézfém- és víruskivezetés. A helyszínen kaphatók lesznek dr. Csomai Zita könyvei, legújabb kiadványa is: Nehézfém-kivezetés a gyakorlatban, A nehézfémek veszélyei és kivezetési megoldásai. A részvétel díjtalan.

IX. Szent Lukács festőtábor Marosszentgyörgyön

Május 20-án, szombaton kezdődik a IX. Szent Lukács festőtábor a marosszentgyörgyi római katolikus plébánián. Témája ismét az évszakok, vezetője Czirjék Lajos, házigazdája Baricz Lajos. A tábor résztvevői: Abonyi Mária, Albert Olga, Baki Ildikó, Barabás József, Czirjék Lajos, Jung Ildikó, Kakasi Irén, Katona Margit, Kárp

Klára, Kelemen Tibor, Kovács Ágnes, Kulcsár Erzsébet, Kulcsár P. Maria, Lázár Melinda, Madaras Csizsár Szilvia, Magyar Julianna, Marin Iuliana, Neagoi Zsófia, Orbán Ferenc, Szabó Enikő, Szilágyi Antonela, Takács Judit. Az ünnepélyes megnyitóra május 21-én a 10 órakor kezdődő szentmise keretében kerül sor, táborozás 27-én a 19 órakor kezdődő szentmise alkalmával lesz, amit kiállítás megnyitó követ.

Egyházmegyei nőszövetségi találkozó Magyar királyfalván

Május 20-án, szombaton délelőtt 10 órától a magyar királyfalvi református egyházközségben lesz a Küküllői Egyházmegye nőszövetségi találkozója, amelyre hatvan gyülekezetből várnak résztvevőket. Az egyházmegye nőszövetségi elnöke, a szolokmai egyházközség lelkipásztora, Tatár Anna igehirdetését és elnöki beszámolóját követi a házigazda lelkipásztor, Kun Attila Árpád köszöntője. Ezután a helyi kultúrotthonban Székely Ella, a nőszövetség titkára A lélek védelmében címmel tart előadást, amit kis csoportos beszélgetések és kiértékelés követ a gyülekezetek diakóniai, szociális jellegű tevékenységeiről, a mindennapi gondokról. A nyitott rendezvényre minden nőszövetségi tagot szeretettel várnak. A templomi adakozást a kárpátaljai Beregrákos gyülekezetének a megsegítésére ajánlják fel – tájékoztatott a házigazda lelkipásztor, Kun Attila Árpád.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Az Európa Tanács jegyzéket hozott létre az Ukrajnát ért károk nyilvántartására

Az Európa Tanács kétnapos rey-kajvíki csúcstalálkozója jegyzéket hozott létre az orosz agresszió során Ukrajnát ért veszteségek és károk nyilvántartására – tájékoztatott a strasbourgi székhelyű, 46 tagot számláló szervezet szerdán.

A közlemény szerint az Európa Tanács negyedik csúcstalálkozója létrehozott nyilvántartás az első lépést jelenti az orosz agresszió ukrajnai áldozatainak kárpótlási mechanizmusának megteremtése felé, amely – mint írták – biztosítja majd, hogy Oroszország a nemzetközi joggal összhangban teljes jóvátételt fizessen Ukrajnának. A nyilvántartást kezdetben három évre hozták létre, és az Ukrajna elleni orosz agresszió által okozott károkról, veszteségekről vagy sérülésekről szóló bizonyítékok és követelések jegyzékeként szolgál majd. A nyilvántartás kezelésére irodát hoznak létre Hágában, valamint egy fiókirodát Ukrajnában – közölték.

„A jegyzék fontos mérföldkövet jelent az igazságszolgáltatás és a jóvátétel biztosításához Ukrajna és a háború miatt

sokat szenvedett ukránok számára” – fogalmaztak, majd hozzátették: biztosítani kell, hogy a nyilvántartás mihamarabb működőképesse váljon, és az orosz agresszió áldozatai benyújthassák követeléseiket.

A közlemény Katrin Jakobsdóttir izlandi miniszterelnököt idézte, aki azt mondta: a szolidaritás Ukrajnával, valamint a megtámadott ország támogatása az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága izlandi elnökségének egyik fő prioritása. Hangsúlyozta, az Európa Tanács fontos szerepet tud játszani és kell is játszania az orosz agresszió során elkövetett bűnök elkövetőinek elszámoltathatóságában. A jegyzék fontos a háborúban elkövetett bűncselekményekért való felelősségre vonás szempontjából, és erős üzenetet hordoz Ukrajna megingathatlan támogatásáról – mondta.

Marija Pejcinovic Buric, az Európa Tanács főtitkára történelmi jelentőségűnek nevezte a jegyzék létrehozását, és azt mondta: a nyilvántartás támogatni fogja az áldozatokat veszteségeik rögzítésében, továbbá létfontosságú lesz min-

den kompenzációs mechanizmushoz, amelyek „felelősségre vonják majd Oroszországot tetteiért”.

Denisz Smihal ukrán kormányfő üdvözölte a jegyzék létrehozását, és felkért minden államot, hogy csatlakozzon a kezdeményezéshez, jelezve ezzel, hogy támogatják Oroszország elszámoltathatóságát.

Ez idáig negyven ország – Albánia, Ausztria, Belgium, Ciprus, Csehország, az Egyesült Államok, az Egyesült Királyság, Dánia, Észak-Macedónia, Észtország, Finnország, Franciaország, Georgia, Görögország, Hollandia, Horvátország, Izland, Írország, Japán, Kanada, Lengyelország, Lettország, Liechtenstein, Litvánia, Luxemburg, Málta, Moldova, Monaco, Montenegró, Németország, Norvégia, Olaszország, Portugália, Románia, San Marino, Spanyolország, Svédország, Szlovákia, Szlovénia, Ukrajna – és az Európai Unió csatlakozott, valamint további három ország – Andorra, Bulgária és Svájc – jelezte csatlakozási szándékát – tájékoztattak. (MTI)

„Gazdasági NATO”-ra van szükség Kínával szemben

Liz Truss volt brit miniszterelnök szerint a nyugati országoknak „gazdasági NATO”-t kell létrehozniuk Kínával szemben. Tajvanon tartott szerdai beszédében Truss felszólította a brit kormányt arra is, hogy minősítse a brit nemzetvédelem elleni fenyegetésnek Kínát.

Truss – aki tavaly ősszel, a kormánya által betervezett radikális adócsökkentési program súlyos piaci következményei miatt, alig 45 nap után távozott tisztségéből – a Prospect Foundation nevű tajvani elemzőműhely szerdai rendezvényén felszólalva kijelentette: a világ nem támaszkodhat többé az ENSZ Biztonsági Tanácsára, amelynek elnöki tisztségét nemrég „Putyin Oroszországa” vette át.

A volt brit miniszterelnök – aki továbbra is a kormányzó brit Konzervatív Párt parlamenti képviselője – kijelentette azt is, hogy a Kereskedelmi Világszervezetről (WTO) sem lehet már várni a kereskedelem tisztességes szabályozását.

Truss szerint éppen ezért „gazdasági NATO” létrehozására van szükség.

Kifejtette: elgondolása szerint ez hasonlóképpen működne, mint az a sokoldalú együttműködési szerveződés – közkeletű korabeli rövidítésével a COCOM –, amely a hidegháború idején a szocialista országokba irányuló nyugati technológiaexportot felügyelte és sok esetben jelentősen korlátozta.

Liz Truss szerint az általa javasolt új szerveződés olyan működési formát öltene, amelyben egyes országok miniszteri szintű képviselőkkel vennének részt, és meghatároznák, hogy mi lenne a legmegfelelőbb hozzáállás a Kínába irányuló technológiaexporthoz, általában a Kínával fenntartott kereskedelmi és beruházási kapcsolatokhoz.

Truss szerint „teljesen nyilvánvaló”, hogy egy ilyen szerveződésben ugyanazok az országok vennének részt, amelyek

szankciókat léptettek érvénybe Oroszországgal szemben is.

A konzervatív brit politikus a lehetséges résztvevők között említette a hét vezető ipari hatalom csoportját (G7), az Európai Uniót, Dél-Koreát és Ausztráliát.

Létfontosságúnak nevezte annak megakadályozását is, hogy Kína csatlakozzon az Átfogó és Előremutató Csendes-óceáni Partnerség (CPTPP) nevű szabadkereskedelmi szerveződéshez.

A CPTPP-csoportnak Ausztrália, Brunei, Kanada, Chile, Japán, Malajzia, Mexikó, Új-Zéland, Peru, Szingapúr és Vietnám a tagja. A szerveződés évenként előállított együttes hazai összterméke (GDP) hozzávetőleg 13 500 milliárd dollár; ez a világgazdasági szintű GDP-érték mintegy 13,4 százaléka.

Nagy-Britannia várhatóan a nyáron csatlakozik a CPTPP-csoporthoz.

Szerdai tajvani beszédében Liz Truss szükségesnek nevezte a brit kormány hosszú távú integrált védelmi stratégiájának módosítását is oly módon, hogy a dokumentum egyértelműen Nagy-Britanniával szembeni fenyegetésnek minősítse Kínát.

Truss felszólította a brit kormányt a Konfuciusz Intézetek nevű kínai kulturális intézményhálózat nagy-britanniai szervezeteinek haladéktalan bezárására is.

A volt brit kormányfő szerdai beszéde szövege ellentétben áll a brit külügyminiszter nemrégiben megfogalmazott álláspontjával, amely szerint nem szolgálná London érdekeit Kína elszigetelése.

James Cleverly a londoni pénzügyi központ, a City polgármesterének hagyományos tavaszi bankettjén felszólalva kijelentette: nincs olyan jelentős globális probléma – legyen szó az éghajlatváltozásról, a járvány megelőzéséről, a gazdasági instabilitásról vagy a nukleáris fegyverek terjedéséről –, amelyet Kína nélkül meg lehetne oldani. (MTI)

Többen meghaltak a közép-olaszországi áradásokban

Nyolcan meghaltak, több mint tizenháromezer embert pedig evakuáltak Olaszországban az elsősorban Emilia-Romagna tartományt sújtó áradások miatt, és a helyzet továbbra is kritikus a katasztrófavédelem szerdai helyzetjelentése szerint.

A régió közlekedése megbénult, öt megye van teljesen víz alatt. Más tartományokból tűzoltóságok érkeztek segíteni, hétszáz tűzoltó mintegy húsz helikopter segítségével végzi a mentést. A helyszínen van a belügyminiszter, Matteo Piantadosi.

A meteorológiai előrejelzések szerint az esőzés csütörtökre enyhül. Emilia-Romagna folyói és patakjai megduzzadtak, sarat és törmelékot sodornak magukkal. Huszonegy folyó áradt ki Bologna és Reggio Emilia térségében. Ötvenezen maradtak áram nélkül. A Bolognán keresztülhaladó vasúti forgalom leállt, amiként nem közlekednek az Adriai-tenger partján haladó járatok sem. Lezárták az A14-es autószerda e régió áthaladó szakaszát.

A tartomány elnöke, Stefano Bonaccini megerősítette, hogy nyolc halottat találtak, több eltűntet keresnek. A reggeli órákban még ennél kevesebb halálos áldozatról számoltak be.

A halálos áldozatokat Forlì és Cesena város térségében, valamint Cesenatico tengerpartján találták meg. Az egyik férfi a feleségével a birtokán igyekezett biztonságba helyezni a mezőgazdasági gépeket, amikor az ár elsodorta. A férfi holttestét a közelben megtalálták, a feleségét húsz kilométeres távolságra vitte az ár. Egy másik férfi a saját autójában halt meg, miután az ár elsodorta. A járművet a mentők még nem tudták megközelíteni.

A lakott területen éjszaka és napközben is csónakkal mentették az alsóbb szinteken élőket. Búvárok is részt vesznek az eltűntek keresésében. Faenzában két idős ember a vízzel övezett lakóház tetőjén várta meg a mentők érkezését. Beszámolók szerint az ár tíz perc alatt érte el az épületek első emeletének magasságát.

Gian Luca Zattini, a Savio folyótól elárasztott Forlì polgármestere úgy nyilatkozott, drámai éjszakát éltek át. Arra kért mindenkit, ne tulajdonaikat, hanem saját életüket mentsék a vészhelyzetben.

Matteo Lepore bolognai polgármester komolyan nevezte a helyzetet. Arra kérte az embereket, ne hagyják el otthonukat, ne üljenek autókba. A városban egész kerületek kerültek víz alá, utakat zártak le, hidak omlottak le. A polgármester elmondta: a Savena- és a Ravona-patak egyszerre lépett ki a medréből, és a Navile csatornája is tetőzött: a város körüli dombokon és hegyeken egymást követik a földcsuszamlások. Az alsóbb szinteken élőket evakuálták. Csütörtökön is zárva tartanak az iskolák.

Hónapokig tartó szárazság után napok óta majdnem egész Olaszországban esik az eső. Emilia-Romagnát már május elején katasztrófa sújtotta övezetnek nyilvánították, miután két idős férfi meghalt a mindenekelett Bologna és Ravenna térségét sújtó esőzésben és áradásban, és négyszázötven embert evakuálni kellett.

Meteorológiai adatok szerint május másodikán és most kedden összesen annyi csapadék esett le Emilia-Romagnában, mint hat hónap alatt szokott. (MTI)

Ország – világ

Mozdonyok ütköztek

Frontálisan ütközött két mozdony a Giurgiu megyei Toporu és Chiriacu közötti vasútvonalon szerda hajnalban, mindkét mozdonyvezető megsérült – közölte az Agerpres hírügynökség. Az ütközés egy magán vasúti társaság járművei között történt, a balesetben nem rongálódtak meg a vasúti sínek, csak a két mozdonyban keletkeztek károk. A Giurgiu–Videle vasúti szakaszon felfüggesztették a közlekedést, és négy vonatjáratot töröltek a sérült mozdonyok elvonatása miatt. Az alkoholszonda az egyik mozdonyvezető leheletében 0,64 mg/l légalkohol-koncentrációt mutatott ki. A román hírtelevíziók szerint az ittas mozdonyvezető nem vette figyelembe Toporu vasútállomásán a tilos jelzést, és tovább haladt a vonalon, amelyen egy másik mozdony jött szembe.

Bombariadó belgrádi iskolákban

Több mint száz belgrádi iskolában volt bombariadó szerda reggel, a rendőrség ellenőrzi a helyszíneket, az oktatás a szóban forgó iskolákban vagy elmaradt, vagy távoktatás formájában zajlott aznap – közölte a szerbiai oktatási minisztérium. A tárca tájékoztatása szerint szerda hajnalban 78 általános és 37 középiskola e-mail-címére érkezett fenyegetés. Az utóbbi egy év során több – később hamisnak bizonyult – bombariadó is volt a szerbiai iskolákban, a hatóságok minden esetet kivizsgáltak, ám nem hozták nyilvánosságra a nyomozás eredményeit, csak annyit közöltek: a levélírók között volt kiskorú fenyegető, de olyan is történt, hogy külföldi címről érkezett a levél. A fenyegetéseket egyebek mellett azért is veszik komolyan, mert két héttel ezelőtt egy 13 éves diák az iskolájában lelőtte kilenc társát és az iskola-őrt, valamint egy tanárt és további öt diákot megsebesített. A fiú pszichiátriai megfigyelés alá került. A kormány pedig szigorú intézkedéseket jelentett be, egyebek mellett állandó rendőri felügyeletet vezetett be az ország minden oktatási intézményében. (MTI)

Prioritás lesz az oktatás

Az oktatás nemzeti prioritásként szerepel majd az új kormányprogramban, amelyet várhatóan jövő héten hagynak jóvá a koalíciós pártok vezetői – jelentette ki a szerdai kormányülés elején a miniszterelnök. Nicolae Ciucă a kabinet ülése előtt megbeszélést folytatott a tanügyi alkalmazottakat tömörítő szakszervezeti szövetségek képviselőivel. Az egyeztetésen a PSD elnöke, Marcel Ciolacu mellett részt vett az oktatási és a pénzügyminiszter, valamint a munkaügyi minisztérium egyik államtitkára is. A kormányfő hozzátette: hétfőn újabb egyeztetésre kerül sor a szakszervezetek képviselőivel. (Agerpres)

Elfogadható érvek?

(Folytatás az 1. oldalról)

Pedig, annak ellenére, hogy ezek elfogadható érvek, a pihenőidő hiánya akár egészségi gondokhoz is vezethet. Hosszú távon biztosan visszaüt a dolog. És most nem a munkajogi szabályozás megszegéséről van szó, hanem a két vagy több munkahelyen való helytállás következményeiről, úgymint a munkahelyi teljesítmény csökkenése, a csökkent koncentrációképesség miatti munkavédelmi kockázat, illetve a munkahelyi balesetek előfordulási valószínűségének növekedése, a krónikus alváshiány pedig az immunrendszert gyengíti. Depresszió, szívbetegségek szintén gyakran előfordulnak azoknál, akik napi 11 óránál többet dolgoznak. A pluszkereset pedig évek múlva egészségügyi ellátást fedez...

Ma már számos országban a munkaadók jelentős része valamilyen módon támogatja az alkalmazottai egészségét, legyen az prevenciós szűrés vagy egészségfelmérés, magán-egészségbiztosítás, cafeteria-csomagok stb. Itthon ez még nem annyira bevett gyakorlat, bár a pandémia utáni munkaerőpiac változásai, a krónikus munkaerőhiány egyre több munkaadót ösztönöz arra, hogy pluszjuttatásokkal próbálja megtartani alkalmazottait.

Az eJobs felmérése csak a hazai munkaerőpiac helyzetét tükrözi. Azt a piacot, ahol az 5 millió munkavállaló közül jelenleg mintegy 2 millió minimálbéren van, azaz közel nettó 1900 lejt visz haza. Ilyen körülmények között nem csoda, hogy „valamiből meg kell élni” alapon sokan még két-három helyre rohagnak dolgozni, persze legtöbbször „feketén”, vagyis még a társadalombiztosítási alaphoz sem járulva hozzá.

A hírek szerint 2024-től 3800 lejre nővelné a minimálbért. Lehet, hogy ennek az intézkedésnek a nyomán Románia alkalmazottainak fele végre „feltornázza magát” a nettó 600 eurós bérre...

Hétfőtől leállhat az oktatás

(Folytatás az 1. oldalról)
meg az órarend szerinti órát, vagyis nem tanítottak. *Rezi Maria*, a Spiru Haret Szakszervezet megyei vezetője szerint mind az iskolákban, mind megyei szinten szervezőbizottságok alakultak, tagjai felügyelték a sztrájk menetét, hogy ne történjen incidens, amire tudomás szerint nem került sor. Volt olyan oktatási intézmény is, ahol a sztrájk alatt az udvaron voltak a diákok, de itt is felügyelet alatt. *Rezi Maria* szerint megyénkben jóval több helyen a követeléseket is kifüggesztették, hiszen az oktatók a szülők megértését, türelmét is kérték erre az időszakra.

Rezi Maria szerint nemcsak az oktatásban dolgozók fizetését szeretnék növelni, hanem az oktatási rendszer finanszírozásának kiegészítését is követelik. Az országos szakszervezet által szerkesztésünkbe eljuttatott közlemény szerint a tüntetők elsősorban az

oktatásban dolgozók fizetésének növelését követelik, egyebek között azt, hogy az országos bruttó átlagbérek megfelelő összeg legyen az oktatásbeliek kezdő fizetése. Továbbá azt szeretnék, hogy évente igazítsák ki a fizetéseket az inflációs rátával, ugyanakkor fizessék ki a pluszórákat, adjanak nehézségi pótlékot, és tartsák be a kollektív munkaszerződésben foglaltakat (pl. számolják el az ingázást, többletszabadságot biztosítsanak, és fizessék ki az el nem használt szabadságot). Végül az is szerepel a követelmények között, hogy fokozzák az anyagi és infrastrukturális beruházásokat, és cseréeljék le más informatikai, javadalmazási operációs rendszerrel a szaktárca által használt EduSal programot.

Rezi Maria a sajtónak azt nyilatkozta, nem tudja, hogy a figyelmeztető sztrájkot követően a döntéshozók tárgyalnak-e a szakszervezetek képviselőivel, és megoldják-e kérésüket, de a tervek szerint hétfőn általános sztrájk lesz a tanügyben. Arról a tanárok közül senki sem nyilatkozik szívesen, hogy miért pont abban az időszakban hirdetnek általános sztrájkot, amikor le kell zárni az iskolai évet, és több ezer diák készül a kisérettségire, az érettségire, sokan pedig az egyetemi felvételre. Úgy tűnik, a tanárok közül ez már sokakat nem érdekel. Követjük az eseményeket.

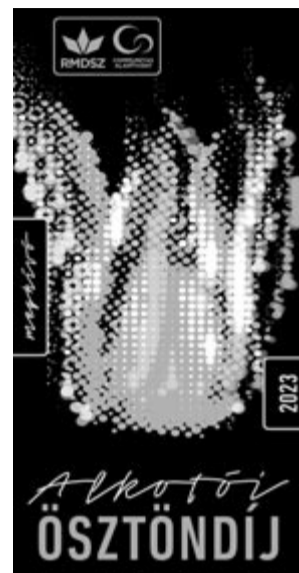
Fotó: Vajda György

21. Alkotói Ösztöndíj gála Marosvásárhelyen

Az RMDSZ Communitas Alapítványának díjkiosztó ünnepségét május 19-én 17 órától tartják a marosvásárhelyi Studium Hubban. A 21. Alkotói Ösztöndíj gálán köszöntőbeszédet mond Markó Béla, az Alkotói Ösztöndíjbizottság elnöke, majd műsor következik a 2022-es irodalmi, zenei, színház és mozgásművészeti ösztöndíjasok közreműködésével, illetve rövid vetítés a film, televízió, rádió és multimédia kategóriában díjazottak munkáiból. Kiállítás nyílik a vizuális művészetek 2022-es díjazottjainak munkáiból, az alkotásokat Kispál Ágnes Evelin képzőművész méltatja.

A gálát a 2023. évi Alkotói Ösztöndíj nyerteseinek díjazása zárja.

Az ösztöndíjbizottság tagjai: Markó Béla, András Lóránt, B. Fülöp Erzsébet, Béres András, Boczárdi László, Bogdán Zolt, Csíky Boldizsár, Márkos Albert, Vannai István Zolt, Balázs Imre József, Karácsonyi Zolt, Kovács András Ferenc, László Noémi, Bartha József, Kolozsi Tibor, Kispál Ágnes Evelin, Berszán-Árus György, Schneider Tibor és Szász Attila.

Kis matematikusok országos vetélkedője – Brenyó Mihály pontszerző matematikaverseny

A 3-4. osztályosok számára meghirdetett Brenyó Mihály pontszerző matematikaverseny országos döntőjére XXII. alkalommal került sor, amelyet az idén a Bolyai Farkas Elméleti Liceum és a Maros Megyei Tanfelügyelőség közösen szervezett meg.

Nagy-Bodó Szilárd

A verseny nyitóünnepsége május 12-én volt az iskola felújított dísztermében, ahol *János Szerén* tanítónő köszöntötte az ország 11 megyéjéből érkezett versenyzőket, a verseny központi bizottságának tagjait és a hivatalos meghívottakat. Ezt követően *Hajdú Zoltán*, az iskola igazgatója mondott köszönetet a szervezőbizottság tagjainak, gratulált a megyéjükben legjobbaknak minősülő kisiskolásoknak és felkészítő tanáraiknak. Köszönetét fejezte ki továbbá az Oktatási Minisztériumnak, a megyei tanfelügyelőségnek, a Maros Megyei Tanácsnak, valamint azoknak a támogatóknak, akik a szervezők munkáját segítették.

A továbbiakban *dr. Oláh-Gál Róbert*, a verseny központi bizottságának elnöke, a csíkszeredai Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem adjunktusa osztotta meg gondolatait, majd *Fodor József*, a verseny ügyvezető elnöke, a Marosvásárhelyi Pedagógusok Házának igazgatója szövegezte az egybegyűltekhez. Végül *Illés Il-*

dikó volt főtanfelügyelő-helyettes kívánt sok sikert a versenyzőknek.

A nyitóünnepség a Bolyai líceum II. A osztályos tanulóinak *Ákombákómtól a paralelláig* című zenés-verses műsorával folytatódott, majd Szabadi Nóra, a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulatának színésze hangolta jókedvre a közönséget a *Pletykás asszonyok* című mesével, végül népi gyermekjátékokat mutattak be a Bolyai II. A osztályos tanulói Simon Szabolcs tanár irányításával.

A döntőre május 13-án került sor, a tanulók teljesítményét matematikatanárokból és tanítókból álló hét tagú javítóbizottság értékelte.

Amíg a dolgozatok javítása folyt, a versenyzők szakkörön beszélhették meg a versenyfeladatok megoldásait Szitai Tünde-Klára tanítónő vezetésével, majd az eredmények kifüggesztéséig mozgásalapú játékokban vehettek részt Bálint Júlia testnevelő tanár irányításával.

Az ebéd utáni városnézést követően a záróünnepség volt soron. A Bolyai II. A osztályosai a *Jankó számországban* című színjátékkal és citerakisérettel előadott népdalcsokorral szórakoztatták a közönséget, majd Varga Nikol X. osztályos tanuló akrobatikus látványtánca után a különdíjak és a minisztériumi oklevelek kiosztására került sor.

A díjkiosztó ünnepségen vala-

mennyi részt vevő kisdíjak és felkészítő tanító oklevelet kapott, majd az évfolyamok nyertesei részesültek értékes jutalomban. A III. osztályosok közül I. díjat vett át *Vajda Balázs*, a marosvásárhelyi Bolyai líceum tanulója (felkészítő tanár Szitai Tünde Klára), II. díjat kapott *Darabont-Lázár Ingrid*, szintén a Bolyai tanulója (felkészítő tanár Szitai Tünde Klára), III. díjban részesült *Süket Attila*, a kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégium tanulója, dicséretet *Bashir Ramy*, a kolozsvári Báthory István líceum tanulója (felkészítő tanár Uszakai Bernadette) és *Berecz Hunor Csongor*, a szatmárnémeti Rákóczi Ferenc Általános Iskola tanulója (felkészítő tanár Reich Annamária) kapott.

A IV. osztályosok közül I. díjat vett át *Török Tekla*, a Bolyai líceum tanulója (felkészítő tanár Somlay Melinda), II. díjat kapott *Dios Dominik*, a micskei Miskolczy Károly Általános Iskola tanulója, III. díjban részesült *Nemes Nimród*, a Bolyai Farkas Elméleti Liceum tanulója (felkészítő tanár Somlay Melinda), dicséretet *Pál Nemes Hanga*, a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium tanulója, *Geng Arlen*, a szatmárnémeti Rákóczi Ferenc Általános Iskola tanulója (felkészítő tanár Lovas Tünde) és *Smutku Nikolett Lili*, a szatmárnémeti Hám János Római Katolikus Teológiai Liceum tanulója (felkészítő tanár Urban Klára) kapott.

– kérdezzük attól, akiért aggódunk. Eszel rendesen? Rendelt valamit az orvosod? Csupa renddel kapcsolatos kérdések. Mert a rend a természetünkbe van kódolva. Vagy mégsem?

A rend ellentéte a rendetlenség. Vagy inkább a rendkívüliség. Például rendkívüli és meghatalmazott nagykövet, rendkívüli időjárás, világnap vagy rendkívüli állapot, de rendkívül rendes ember, ami így önmagában szemantikailag önellentmondás, mert ha az ember rendes, akkor miért rendkívüli?

A rendetlenség emberi tulajdonság. Jellemvonás, mondják a moralisták és az állszentek. A rendetlen gyerekekre örökké rászólnak a kibírhatalatlan felmenők, kiabálnak vele, kérelik, példát statuálnak, megharagszanak, sarokba állítják... egy életen át tanítják, szigorítják a rendhez. Persze ez így nem több egy fokozásnál, mert a rendreutasítás inkább csak a gyermekkorban fordul elő, válik fül mellett elérhetővé, és nem is biztos, hogy felnőttként az egyén, akinek ezerszer rágták a fülét-máját, hogy legyen rendes, tartsa rendben a tolltartóját, holmiját, szobáját, tankönyveit, babáit, barátságait, vegyen tiszta inget, mosdjon rendesen – vajon nem lesz-e felnőttkorára rendszerető, rendőr vagy rendező? Nem dolgozhat-e sike-

resen a rendezőpályaudvar főfelügyelőjeként? Nem lehet belőle soha az irányítótorony óra a Heathrow-n vagy a seremetyevói reptéren? Vagy ellenkezőleg, a kiváló tanuló, akinek még a szellentése is mintaszerű, nem válik-e olykor-sokszor, véletlenül, lecsúszva rendetlen alkoholistává, idegromccsá, sikerorientált lüzerré? Középszerű középkáder számtalan újrakezdés után.

Ne találgassunk. A rendnek vannak mániákusai, és vannak rendfenntartó erők, akik a rendmániás kisdiktátorok rendcsinálásához rendesen bevetik magukat. Vagyis a rend nevében pofon vernek, megaláznak, kihallgatnak, vallatnak, megpiricskélnek ártatlanokat, tüntetéseket vernek szét, gumibotognak, és paprikaspray-t, könnyfakasztó bombácskákat hajigálnak gyermeki kacajjal az ajkukon. A rendmániások nem szeretik a kilengéseket, a lassú reformokban hisznek, de legjobb, ha a dolgok a maguk rendes (szokott) medrében topognak, a rendmániások az egy párt–egy rendszer–egy vezér–egy elv szent négyesében

Rendben vagy?

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

hisznek és cselekszenek. Az ellenzékét üvegkalitkába zárják, imádnak csendrendeleteket kiadni, ostromállapotot hirdetni, csak úgy a rend kedvéért a másként gondolkodókat táborozni küldik rendőri-csendőri-fegyőri kísérettel. A rendmániások szeretnek nagy pompával bevonulni az elnöki palotába, a néphez szólni, hogy rend legyen, szeretnek történelmi példákra hivatkozni.

Rend a lelke mindennek – tartja a közmondás. Persze a közmondók már nem teszik hozzá, milyen rendre is gondolnak. Melyik rendnek van lelke? Mert ökle az van – lásd feljebb. A rend lehet társadalmi, gazdasági, politikai, forgalmi, táncrend, tan- és közrend, szabályos és szabálytalan, valódi és hamis, egy vagy tíz rend ruha, minimális és maximális. Rendet lehet tartani egy osztályban, egy könyvtárban, egy levéltárban, egy italboltban vagy élelmiszerüzletben. Lehet a rendetlenség festői, közmondásos és áldásos. Minden az emberen múlik. Rendszerint. Meg a körülményeken, amelyek változnak. Rendhagyókká is lehet-

nek. Mint az ige- és főnévragozás. A kritika, a tanóra, a kaszás, aki rendet hagy maga mögött.

Végezetül egy ellenpélda. Ismertem egyszer egy lányt, akinél rendetlenebbet sohasem láttam. Okos volt, nyelveket beszélt, kiválóan zenélt és nagyszerűen rajzolt. Családjában mindenki sokoldalú volt és művelt. Utaztak, muzsikáltak és művelték az irodalmat. A lány szobájának padlóját elborították a könyvek, folyóiratok, papírok, lemezek, plakátok, cédék, névjegyek, ruhák és zoknik, levelek és fényképek, telefonkártyák, kották, hányódott 2-3 tablett – médiaszöveg kétujnyi vastagon. Erre vetette ágát. Itt fogadta vendégeit, akik ugyanitt heverték, törökültek. Vitakoztak. Poharaztak. Aztán egyszer valaki, egy messziről jött máltai herceg megkérte a kezét. Visszaütötte, de hirtelen ötlettel szétszedte a szobát borító rendkívülit, a vastag üledéket. Rendet rakott.

Három napig keringett a szobában, inkább a barátainál aludt. Nem bírta elfogadni a rendet, mit saját kezével alkotott, ami meglehet, hogy személyiségének tükröképe volt sokféleségében.

Harmadnap elutazott, és soha többé nem tért vissza abba a szobába, abba a városba. Ki érti ezt?

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Orvoslás a magyar irodalomban (13.)

Apátia, krízis, nemzeti kórállapot

„Magyarország nem ösmeri hazánkat” – írta 1845-ben egyik levelében báró Kemény Zsigmond (Alvinc, 1814 – Pusztakamarás, 1875) Jósika Miklósnak, a másik erdélyi bárónak és regényírónak. Kemény János erdélyi fejedelem és emlékiratíró leszármazottja már gyermekkorában sok nehézséget megismert: az anyagi és lelki biztonság hiánya, a személyes cselekedetektől függetlenül az ártatlanra is lesújtó sorscsapások, és az emberi lélek sokféle kiszámíthatatlan „örvénye”.

Kiss Zsuzsánna

Hányatott gyermekkor

Édesapja, báró Kemény Sámuel halála után a kilencéves fiú és édesanyja, *Csóka Rozália* sorsa keservesre fordult. Az elhunyt báró első házasságából származó felnőtt utódok ugyanis mindent megtettek, hogy a második feleséget és fiát örökölhető vagyonukból kisémmizzék. Erőszakos kilakoltatást is végrehajtottak ellenük. Csak 1840 táján ért véget, kiegyezéssel, a hosszú pereskedés. Addigra azonban a félárva embercsemete lelkébe mélyen beivódott a mindennapos feszültség: egyfelől a kapzsik gyűlölködésétől, a haragtól és civakodástól való félelem, másfelől a hiányérzet, a szorongás, az anyai könnyek miatti bánat.

Pusztakamarás, Alvinc, Zalatna, Ikafalva és Magyarkapud között hányódva telt Kemény Zsigmond gyermekora. Nagyoneden tizenegy évet diákoskodott, gimnázium után két év bölcséletet (klasszikus antik irodalmat) és két év jogot hallgatott; Szász Károly és Köteles Sámuel tanították.

Meghonosította a vezércikk műfaját

1834 tavaszán Kolozsvárra költözött, bekapcsolódott a reformokra törekvő közéletbe, mellette történelmi, irodalmi és jogi tanulmányokat folytatott. Mégsem találta a helyét, egy év múlva édesanyjánál, Kapudon gazdálkodni kezdett; ott írta első regényét, az *Izabella királyné és a remete* címűt. 1837-től Marosvásárhelyen a királyi tábla kancellistájaként pezsgő szellemi életet élt, de szakmai előrelépés nem sarkallta. Amikor szerelme mással jegyezte el magát, otthagytta Vásárhelyet, és Bécsbe ment orvostudományt hallgatni; emellett a német és francia irodalom klasszikusait és kortársait tanulmányozta. Egy év múlva, 1840-ben visszaköltözött Kolozsvárra. Bekapcsolódott az alkotmányos ellenzék körébe, szerkesztette az Erdélyi Híradót, melynek hasábjain meghonosította a vezércikk műfaját. A nemzeti haladás kérdéseit fejtegetve *Korteskedés és ellenszerei* című cikksorozatában 1843-ban, lélektani fogalmakkal fogalmazva, így vélekedett: „Én azt hiszem, hogy Erdély apathiában sínylik; a testvérhon pedig [...] terhes és létkockázatos crisis felé ragadtatik”.

Nemzeti kórállapot és gyógyszerei

Egy másik írásának (röpiratának) első címe az orvostudományok fogalmait jól ismerő gondolkodóra vall: *Nézetek Nemzeti Kórállapotunkról és Gyógyaszereiről*. A borúlátásra hajlamos, gátlásos, de kivételesen tanult és művelt Kemény Zsigmond írásaira Széchenyi István is felfigyel. A fiatal író 1843 őszén az Akadémia levelező tagjává választja. 1844-től Wesselényi Miklós a barátja; Zsibón ismerkedik meg Jósika Miklóssal, Deák Ferencsel, Vörösmarty Mihállyal; később Széchenyivel és Kossuthal. Megírja az *Élet és ábránd*, majd a *Gyulai Pál* című regényeit; ez utóbbi főhőse eredetileg orvos, utóbb lesz királyi tanácsos.

Közben kölcsönös vonalom bontakozik ki közte és Wass Ottilia grófnő között, de ezt a kapcsolatot a lány szülei ellenzik. Keménynek megint nincs maradása, hosszas fontolgatások után 1847-ben Pest-Budára költözik. Bár Széchenyivel és a centralistákkal ért egyet, a Kossuthnak teret adó Pesti Hírlap szerkesztője lesz, ahová már otthonról is küldte cikkeiket. Az újságírói munkatempót rosszul viseli. Velencébe utazik, aztán sok megírni való friss témával visszatér Pestre. A Pesti Hírlap akkori főszerkesztőjének, Csengery Antalnak így vall (forradalom előtti) aggodalmairól egyik levelében:

„Mi minden papír-jogegyenlőség mellett, oly szerény igényű nemzetű reducáltattunk, hogy kedvünk és erőnk sincs ezen kérdés irányában valami pozitív szerepet elfoglalni. Mi se nem pörlünk, se nem szövetezünk semmi nemzettel. Mi magyarok a Scott Walter koldusa vagyunk, ki bizonyos rossz hírű vidékeken utazva, fölkiáltott: mekkora szerencse, hogy egy garasom sincs!” (Lásd Szegedy-Maszák Mihály: *Kemény Zsigmond levelezése*, 2007)

Forradalom után – bűnbakkereső vezeklés

Belülről ismeri a jobbgyékérdés megoldatlanságában és a nemzetiségek egymásnak feszülésében rejlő veszélyeket. Fél

Kemény Zsigmond – Barabás Miklós festménye

a forradalmi radikalizálódástól, de 1848 márciusában elismeri Kossuthot, és amint megalakul a Batthyány-kormány, azonnal melléje áll. Országgyűlési képviselő, a Békepárt híve. A trónfosztás után követi a kormányt Debrecenbe, Szegedre, majd Aradra. Világosan, Nagybányán és Szatmáron bujdosol Csengery Antallal. A katonai törvényszék előtt Széchenyi titkára, Tasner Antal áll ki érte, így 1850 nyarán felmentik. Az önkényuralom sötét éveiben még erőteljesebben bontakozik ki nagy hatású közéleti publicisztikája.

Már 1850-ban elkészül különös esszéörpírat, a *Forradalom után*, amelyben a forradalom, illetve a magyar nemzet apológiáját írja meg, egyrészt kifelé a hatalom felé, másrészt a nemzet önvizsgálatának céljából. Kemény úgy látja, hogy a magyar nemzetet sem a szocializmus, sem a republikanizmus nem hatotta át mélyen, inkább konzervatív szellemű. A forradalom „túlhajtott erényét”, azaz „bűnét” Kossuthnak tulajdonítja; ezáltal a *Forradalom után* a „példásan” megbüntetett nemzet bűnbakkereső vezeklésének egyik első jelentős irodalmi megnyilvánulása. 1851-ben Kemény *Még egy szó forradalom után* címen újabb Ausztriát engesztelő cikksorozatot ír... csakhogy sebe nem indul a holtak, hiába „a temreghívás”. Nem „áll elő” a gyilkos, csak az áldozatok gyászolnak egymást átkarolva, és ahogy ez megrekedt, összetört közösségekben lenni szokott, egymásra mutogatva...

Az elmeelborulás évei

1855-től a Pesti Napló szerkesztője. Évekig a Kisfaludy Társaság elnöke is. Amikor újra országgyűlési képviselő lesz, a Deák-pártot támogatja, bár a kiegyezés sok fejleményével nem ért egyet. Mindeközben magányos és rendszertelen életet folytat, anyagi ügyeit nem tartja számon, meglopják cselédei, egészsége megromlik. „Nem tudom, mi fáj nekik – írja róla Tóth Kálmán –, de láttam, hogy csak úgy utánozza az életet s mutatja, hogy örül annak, amin mások örülni szoktak.” Feledékeny, idegrohamok törnek rá. Akkor „agylágyulásnak” nevezték, amitől Kemény Zsigmond szenvedett. Amint észlelte magán az elmeelborulás tüneteit, visszavonult minden közélettől, előbb még Budán, aztán otthon, Pusztakamaráson sínylődött 1875 karácsonya előtti haláláig. Pusztakamaráson ma családi birtokának, kastélyának, kriptájának sajnos csupán pusztuló romjait találjuk.

Pedig Kemény Zsigmond egész életművében a krízisből és apátiából való kigyógyulás módszereit kereste szűkebb patriája és nemzete számára. Első regénytörredékétől kezdődően (1837), amely Izabella királyné és Fráter György küzdelmeit eleveníti meg, egzotikus „álmovelláin” (*Alhikmet, a vén törpe*, 1853) és realista művein (*Férj és nő, Két boldog*, 1853; *Ködképek a kedély láthatárán*, 1853) át a „nagyregényekig” (amelyek, ha könnyedebbek lehetnének, az orosz nagyregényekkel vetekednének), Kemény Zsigmond módszeresen és rendületlenül a lélektani realizmus eszközeivel dolgozik. Érdemes őt olvasni! Igaz, kissé szinte „túl” gondolatgazdag, s talán nehézkes a nyelvezete – miközben goethei módon ráérős, tudós és elegáns a stílusa. A stílus (a görög szó tollat jelent) közismerten maga az ember: íróként Kemény világos és lé-

nyeglátó diagnosztizálással, az erdélyi krónikákból és emlékiratíróktól tanult fegyelmezett tárgyilagossággal és a legmélyebb részvét hangján alkotja meg regényvilágait.

Lélektani elemzések

„A kebel bel(ső)életének” aprólékos elemzését végzi minden művében. Főhősei szenvedélybetegek, valamilyen szenvedélyes túlságban szenvednek: hol erényük, tisztaságuk, ártatlanságuk, hol pedig hiúságuk, kapzsizságuk, bosszúvágyuk nem ismer gátat, sem mértéket. Így válik a mindenkori fejedelemhez való hűség áldozatává Gyulai Pál államférfi és orvos, Báthory István egykori támogatója, aki hűségesküjét akkor is megtartja, amikor az új fejedelem, a szeszélyes, sötét, epileptikus Báthory Zsigmond azt egyáltalán nem érdekl. Így Gyulai a *túlhajtott erényt* gyakorolja akkor is, amikor ezzel magának árt, így tulajdonképpen tudatosan, maga választja az áldozattá válás útját (*Gyulai Pál*, 1847).

A végzetatmoszféra, a lelki zsákutca

Az *Özvegy és leányában* (1855-1857) a két fiatal „hősszerelmes” (a romantika nézőpontja így láttatná őket), Tarnóczy Sára és Mikes János végzetesen elmulaszt kiállni, harcolni önmagáért. Rosszul felfogott családi összetartás és tapintat (János) és anyja vallási fanatizmusa elől az ábrándozás ködfátyolai közé zárkózás (Sára) akadályozza őket, hogy helyesen mérjék fel saját helyzetüket. A megtévesztő lányrablásban mintegy önmagukat kizárva vesznek részt, mindketten elhallgatják szerelmüket (önszabotázs), így a náluk határozottabb, önérvényesítőbb vagy erőszakosabb családtagok cselekszenek helyettük és ellenük. Ők csak elszenvedik a velük megtörtént eseményeket. Kemény mesterien ábrázolja, hogyan a vesztükbe futó hősök történetzála összefonódnak, össze-gubancolódnak, és a lehetséges jó életek szötteése szétszakad a személyes, közösségi és történelmi tényezők bonyolult összjátékában. Sára anyja, az özvegy Tarnóczy né monomániás, patológus megszállottja a mások hibáztatásának, a vallási fanatizmusnak, de a birtokszerzés és a bosszú vágyának is. Rögeszméi minden együtterzést, még az anyai érzést is kirtják szívéből. Lányára nem mint önmaga és családja folytonosságának zálogára tekint, hanem csupán mint eszközre. Sára már beletörődik a ráeröltetett idős, de anyjánál jóval megértőbb férjjel kötendő házasságba, aztán mégis öngyilkosságot követ el, amikor értesül anyja Mikesek (köztük szerelme) elleni hajtóvadászatának sikeresnek tűnő fordulatáról. Az özvegy anyja találja meg egyetlen gyermekét holtan, először meg sem rendül. Csak akkor omlik össze és hal szörnyet, amikor kitűzött célját, a Mikes család tönkretételét megghiúsulni látja.

A fiatal szerelmeseken már nem segít, de a józan I. Rákóczi György egy tollvonással áthúzza Tarnóczy né örült bosszútervét, és megkegyelmez – csak az életben maradónak. A fejedelem kulcsfigurája a regénynek, ő képes úrrá lenni az indulatokon, és igyekszik felkészülni az átláthatatlan és kiszámíthatatlanul változó közösségi helyzetekre. Rákóczi-val ellentétben Csulai püspök is a vallási túlbuzgóság képviselője, de nem olyan végletesen és végzetesen, mint az özvegy, aki maga „a keresztény Médeia” (Bényei Péter). A református püspök csak „ijedében” küldi szerzte sok példányban levelét, amelyben a jezsuiták (az egyik Mikes fiú is jezsuita) összeesküvésének fenyegető veszélyére figyelmezteti híveit. Amikor ezt teszi, nem a másokért felelős énje cselekszik, hanem a kor viharaiiban közönségesen sodródó hiszékeny és riadt egyén. Csulai nem önzésből, nem is rég megkövült lelki sérelmei következtében esik kétségbe és jósol háborút, mint teszi azt Tarnóczy né. Szerencsére, a képlekeny és viharzó világban a fejedelem tud valamelyes rendet tartani, így tehát kideríti, hogy a vészharangkongatás alapatlan vaklárma...

Kemény Zsigmond főhősei nem rendelkeznek támasztékkal, ezért nem rendelkeznek egészséges „súlygyennel” (lelki egyensúllyal, belső harmóniával). Így sodródniuk kikerülhetetlen végzetük felé. Bármilyen jellemesek és jóindulatúak egyes hősök, „a végzetatmoszféra”, a „lelki zsákutca” (Szerb Antal) szorító hálójából nem menekülhetnek.

Sorozatunk következő részét *A rajongókkal* folytatjuk.

A Kemény-kúria romjai

Forrás: kastelyerdelyben.ro

Korunk „csodaszere” Nem kívánt mellékhatások

A kender (*Cannabis sativa*) a Kárpát-medencében termesztett egyik legrégebbi mezőgazdasági és ipari haszonnövény. Rostjából kötelet, ponyvát, vitorlavásznat, ruházati alapanyagokat (pl. kanavász) készítettek. A növényt állati takarmánynak használták, magjából olajat préseltek. A levelekből görcsoldó, fájdalomcsillapító tea készült. A zúpbba kötött kenderet tetőfedésre használták. A növény több száz hatóanyagot tartalmaz. Ezek közé tartozik a CBD (kannabidiol) és a THC (tetrahidro-kannabinol).

Bodolai Gyöngyi

Az utóbbi években a CBD (kannabidiol), a kender egyik hatóanyaga az egyik legnépszerűbb, kiemelkedő ismertségnek örvendő termék, étrend-kiegészítő alapanyag lett. A CBD divatja az USA-ból indult, de mára egész Európába begyűrűzött. A jelenségről, annak háttéréről, valamint a tudomány CBD-vel kapcsolatos álláspontjáról dr. Csopor Dezső egyetemi docens, a Szegedi Tudományegyetem Klinikai Gyógyászati Intézetének vezetője tartott előadást a nemrég véget ért marosvásárhelyi 30. Tudományos Diákköri Konferencián. Kérésünkre tudományos előadásának lényegét közérthető módon is összefoglalta.

A CBD korunk „csodaszere”

A vegyülettel kapcsolatos elvárások rendkívül magasak, miközben a hatásainak felfedezése még a kezdeti fázisban tart. Ugyanakkor már rendelkezésre áll elegendő bizonyíték arra, hogy a CBD receptköteles epilepszia-gyógyszerként, a betegség egyes súlyos eseteinek gyógyítására forgalmazható legyen az Európai Unióban. Sokan azonban nem gyógyszerként használják a CBD-t, hanem élelmiszerként fogyasztják. Az étrend-kiegészítőként forgalmazott CBD-cseppekkel nem az epilepsziájukat szeretnék kezelni, hanem egyéb problémákat, mint például a depressziót, a pikkelysömört vagy akár a rákot. Most azonban úgy tűnik, hogy a reményteljes vegyület sorsa váratlan fordulatot vehet – és ebben a szegedi kutatók eredményeinek is szerepe van.

De mi is pontosan ez a csodálatos vegyület, és miért vált olyan nagy várakozások tárgyává? A CBD, vagyis a kannabidiol, a kender második legismertebb hatóanyaga. A legismertebb a THC (tetrahidro-kannabinol), amely a marihuána, azaz a kenderből készített füves cigaretta tudatmódosító hatásáért felelős.

Bár a marihuánát (kannabiszt) az 1960-as évektől kezdve nemzetközileg drognak tekintették, Hollandiában már az 1970-es évektől elkezdődött az élvezeti célú használatának legalizálása. A kannabisztartalmú termékek, mint például cigaretták vagy sütemények forgalmazása az amszterdami coffee shopokban nem ütközik törvénybe, és Hollandiában kis mennyiségű kannabisz birtoklása nem minősül bűncselekménynek. A világ számos részén különböző civil szervezetek már régóta küzdenek a hasonló legalizáció és dekriminalizáció érdekében, de az elmúlt években ez a küzdelem új irányt vett: egyre hangsúlyosabbá vált a gyógyhatású kannabisztermékek engedélyezése.

Bár a kender az ókori és középkori gyógyászatban is alkalmazták, a 20. század közepére a hatékonyabb és megbízhatóbb szintetikus gyógyszerek miatt elvesztette jelentőségét. Reneszánsza az 1980-as években kezdődött, amikor az Egyesült Államokban engedélyezték az első kannabisztartalmú gyógyszereket. Ebben az időszakban fedezték fel a kender hatásmódját, ami lendületet adott a hatóanyagaival kapcsolatos kutatásoknak.

Az első engedélyezett, kenderkivonatot tartalmazó gyógyszerek Európában az 1990-es évek végén jelentek meg, bár

csak a 2010-es években váltak igazán elterjedté. Az egyik mérföldkő 2019 volt, amikor az Európai Gyógyszerügynökség az összes EU-s tagállamban egyszerre engedélyezett egy CBD-tartalmú gyógyszert az epilepszia kezelésére. A gyógyászati célú alkalmazás terjedése átrendezte a kannabisz megítélését, és egyre többen tekintik gyógynövényként, nem pedig kizárólag élvezeti célokra használható növényként. Ez megnyitotta az utat a CBD élelmiszerekben (étrend-kiegészítőben) való alkalmazása előtt is.

Az élelmiszerként való forgalmazás egyik oka az, hogy sokkal egyszerűbb és gyorsabb a piacra vinni így, mint gyógyszerként. A gyógyszerként történő forgalmazáshoz hosszú évekig tartó fejlesztésre és jelentős beruházásokra lenne szükség. Ugyanakkor, bár sokan a CBD-t gyógyhatás reményében fogyasztják, a legtöbb hatásra vonatkozóan nem áll rendelkezésre megfelelő vizsgálati bizonyíték – tulajdonképpen az epilepsziellenes hatáson kívül egyetlen gyógyhatást sem igazoltak meggyőzően. Nem tudjuk, milyen betegségekre pontosan mekkora dózist, mennyi ideig és hogyan kellene alkalmazni, s mindez milyen mellékhatásokkal járhat. Élelmiszerként azonban nincs szükség hatékonyságot igazoló bizonyítékokra. Az interneten terjedő információk és a CBD népszerűsége olyan szintűvé vált, hogy nincs szükség nagy reklámkampányra vagy ajánlásra. A sikerhez elegendő, ha a termék csomagolásán feltüntetik a CBD rövidítést.

Bár a CBD valóban számos jelentős hatással rendelkezik, ez egyben hátrány is lehet, mivel a kívánt gyógyhatás mellett más mellékhatások is előfordulhatnak. Ha a gyógyászati cél (például a makacs epilepszia kezelése) kritikus fontosságú, akkor elfogadhatók bizonyos nem kívánt hatások, de ha élelmiszerként vagy wellnesscéllal alkalmazzák, akkor a biztonságosság kiemelt fontosságú. A CBD használatának terjedésével fennáll az a veszély, hogy a tömeges alkalmazás során új mellékhatások jelenhetnek meg, amelyek korábban nem voltak ismertek.

Nem véletlen, hogy az EU-ban, így Romániában is tiltott a CBD-tartalmú termékek étrend-kiegészítőként való forgalmazása, még ha ez a tiltás a boltok és webshopok választékát tekintve nem is érzékelhető. S talán nem ok nélküli az óvatosság: munkatársaimmal a CBD olyan aktivitásait mutattuk ki, amelyek a vegyület szívritmuszavart okozó hatására utalnak. Nem teljesen ismert a veszély mértéke, az azonban figyelemre méltó, hogy a kannabiszt (s ezzel a CBD-t is) fogyasztó fiatalok körében fokozott a hirtelen szívhalál kockázata. Ennek háttérében a CBD hatása is állhat, tehát jó vigyázni ezzel a vegyülettel – mondja a marosvásárhelyi származású dr. Csopor Dezső egyetemi docens. A szegedi egyetem Klinikai Gyógyászati Intézetének vezetőjeként fő kutatási területe a növényi vegyületek kémiai vizsgálata és azok hatékonyságának felmérése a klinikai gyógyszerészetben.

Az összefogás ereje

A nagysármási szóróvízbentlakás várja újabb lakóit

Nem tudom meghatódás nélkül leírni, hogy az adománygyűjtés sikeres volt. A nagysármási szóróvízbentlakásban a legjobb körülmények között, kellemes melegben töltötték a telet az otthon lakói, akik mind karácsonyra, mind a farsangra kedves műsorral készültek, hogy a támogatóknak megköszönjék a jó cselekedetet, a szülőknek, osztálytársaknak, érdeklődőknek bizonyítsák, mire képesek, hogy mit tanultak a napi feladatokon kívül.

Bodolai Gyöngyi

Farsangi öltözetben a bentlakás

Bár attól tartva, hogy olyan időket élünk, amikor a háború okozta infláció miatt mindenkinek nehezebbé vált az élete, múlt év december 12-én tettük közre kérésünket, amelyben támogatást kerestünk, hogy a Nagysármáson működő magyar szóróvízkollégium fűtését és meleg vízzel való ellátását biztosító gázkazán cseréje megvalósulhasson.

A magyar állam jóvoltából 2014 óta működő bentlakás kellemes otthona azoknak a mezőségi gyermekeknek, akik a lakhelyükön már nem tudnának magyar iskolába járni. Sokgyermekes, nehéz anyagi körülmények között élő családokról van szó, akiknek nincsen lehetősége, hogy távolabbi település iskolájába küldjék gyermeküket. A nagysármási kollégium viszont kényelmes szálláshelyet, felügyelet melletti tanulási és szórakozási le-

hetőséget biztosít az ott tanuló diákoknak, akiket hétfőként iskolabusz szállít oda-vissza az otthonuk és a bentlakás között.

A kollégiumot fenntartó választói Kallós Alapítvány gondoskodása pedig lehetővé teszi, hogy a nyolcadik osztály elvégzése után a diákok továbbtanuljanak, szakmájuk legyen, és munkahelyet találjanak. Bár nincsenek még elegendő ahhoz, hogy a sármási általános iskola önálló magyar osztályait vissza lehessen alakítani, a bentlakás megnyitása az összevont osztályok révén a magyar tagozat felszámolásának az elkerüléséhez mégis hozzájárul – jelent meg a felhívásban.

A télen derült ki, hogy a szóróvízbentlakás fűtését biztosító kazán, amely felszereléskor sem volt már új, olyan állapotba került, hogy nem bírta volna ki az elkövetkező hideg hónapokat. Ezért indí-

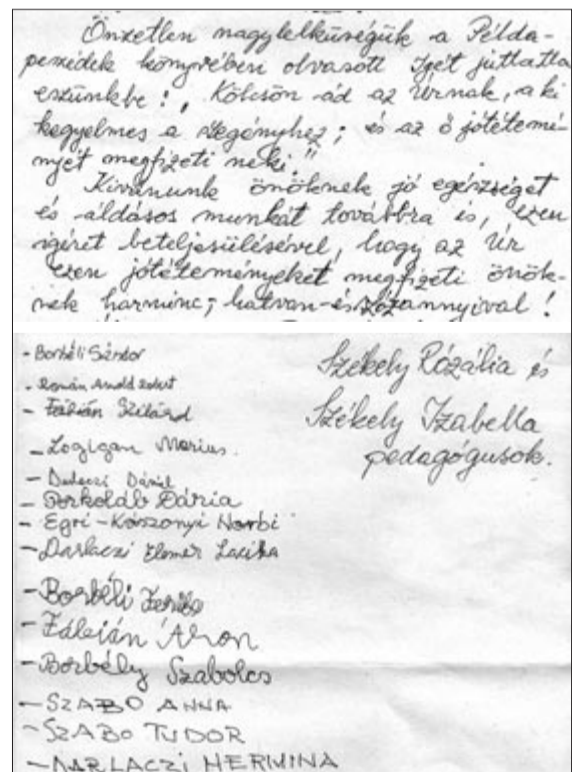
tottunk el gyűjtést a kazán cseréjére. Elsősorban a református gyülekezetekhez fordultunk. A bankszámla adatai szerint a helybeli, a nagysármási református gyülekezet állt az első helyen, jelentős összeggel a marosludasi református egyházközség követte, és hálásak vagyunk a segítségért a marosszentgyörgyi, a nyárádszentbenedeki és az istvánházi református egyházközségnek. A nagy értékű adományért köszönetet mondunk a székesfehérvári Pont-Terv Zrt.-nek, a Vitasal Tehnomed, a MET Romania Energy cégeknek, a szilágysomlyói EMKE-nek, továbbá magánszemélyeknek – Lázár Pál, Hunyadi László Béla, Horváth Miklós György, Forray Csaba, Trombitás Jolán nagysármási alpolgármester, Májai Tímea, Nagy Matild – az adományokért.

Az összeggyűlt pénz elegendő volt a kazán megvásárlásához, de az

egyéb költségeket (mint csövek, szerelés, engedély, ellenőrzés stb.) nem fedezte. Ekkor Marosvásárhelyről a vártemplomi egyházközségtől érkezett újabb támogatás, továbbá Székely Rozália és Székely Izabella pedagógusoktól, és kérésünkre a Nagysármásiak a Nagyvilágban csoport tagjaitól, Kiss Ádámától és Tolnai Attilától, rajtuk kívül több, nevét elhallgató szponzortól.

Köszönet jár Bartha Attilának és Linka Károlynak az új kazán felszereléséért. Pontos, szép munkát végeztek.

Minden támogatónak hálásan köszönjük az értékes hozzájárulást, a jóindulatot és a nagylelkűséget, és elnézést kérünk, ha valakinek a neve kimaradt.

Ugyanakkor szeretnénk felhívni a szóróvíztelepüléseken élő családok és az ott szolgáló vagy beszállító lelkészek figyelmét, hogy ösztöl a magyar kormány 100.000 forintnak megfelelő összegre növelni az oktatási-nevelési támogatást, az úgynevezett iskolapénzt azon családok számára, amelyek úgy döntenek, hogy magyar iskolába íratják a gyermeküket. A nagysármási szóróvízbentlakás várja a jelentkezőket.

Fürdőruhadivat

Mivel nemsokára itt a nyár, és már tervezgetjük a szabadságot, vegyük számba, hogy az idén mit tarthatunk meg a már meglévőkből, és milyen darabokkal frissítsük fürdőruháink sorát. Hála a divattervezők korlátlan kreativitásának, a választék idén is számottevő.

Casoni Szálasi Ibolya

Aki kedveli az EGYBEDRESSZT, szeret sportszerűen úszni vagy alakformáló darabot keres, idén is számtalan új fazonból választhat. A régmúlt időket idéző, Marilyn Monroe-éra emlékeztető, romantikus vintázs egybedresszel senki sem tévedhet. Diszkrét, elegáns, sokat takaró darabok ezek, melyek főleg a vállpánt és a dekoltázs terén különböznek egymástól. Spagettipántos, majópántos, egyenes felsőrésszel, kerek, ovális vagy mélyebb V alakú kivágással készült típusokból választhatunk. A vékonyabb hölgyek nyugodtan hordhatnak különböző kivágásokkal díszített, merészebb, modernebb egybedresszeket is.

A leggyakoribb és egyben legkedveltebb fazon, a KÉTRÉSZES FÜRDÖRUHA is számtalan változatban özönlötte el a divatházakat. Legyen szó brazilai vagy klasszikus kétrészesről, rengeteg, minden igényt kielégítő kifinomult modell készült mindenféle alkatra. Virágmintás, geometriai, állatmintás, sokféle társításban, élénk színekben pompázó, valamint semleges színekből készült darabok közül választhatunk.

2023-ban főleg az 50-es évekre emlékeztető magas derekú és a merevítő melltartós (vagyis push-up) darabok divatosak. A magas derekú fürdőnadrágok jótékony alakformáló hatásuk miatt a legkedveltebb darabok közé tartoznak. Amellett, hogy kényelmesek, optikailag karcsúsító hatásuk van.

A push-up melltartós fürdőruhák egy mell-

tartó funkcióját ötvözik egy fürdőruha-felső-rész funkcionalitásával. Az ilyen fazonú felsők ideálisak a nagy mellű és kis mellű hölgyeknek is, mivel szép dekoltázst varázsolnak.

Az ALAKFORMÁLÓ fürdőruhák általában egybedresszek, melyek különleges szabással készültek, és egyes részeit speciális, alakformáló anyagokból szabták. Ez a fazon mindenféle alkatra talál, annak függvényében, hogy milyen a modell és a szabás. Léteznek klasszikusnak számító, visszafogott modellek, általában normál vállpántokkal és kivágásokkal, ezen érjük a dekoltázst, mely közepes vagy csukottabb a szokottnál, és a combkivágása sincs túlzottan felszabva. Vannak sportos típusú egybedresszek, melyek csukottabbak és egyszerűbbek a szokottnál.

Megemlíthetjük a különleges formájú, pántokkal, kivágásokkal vagy fodrokkal díszített, magas combkivágású változatokat, melyek valóságos divatdarabok, és a jó alakú hölgyek kiváltságát képezik.

Úgyancsak az egybedresszek a legajánlottabbak a NAGY MÉRETET igénylő, telt idomú hölgyeknek.

Ez nem azt jelenti, hogy ők kétrészes dresszt nem hordhatnak, viszont körültekintőbbek kell legyenek annak kiválasztásában.

A TELT IDOMÚ hölgyek, amikor fürdőruhát választanak, jó, ha megfogadják pár tanácsot: amennyiben a derék keskenyebb, mint a váll és csípő, a kétrészes fürdőruha jó választás lehet. Ha a vállrész és felsőtest keskenyebb, mint a csípő, válasszanak magas derekú kétrészes fürdőruhát. Akinek széles a válla, válasszon olyan darabokat, melyek a csípőre irányítják a figyelmet. Akinek viszont nagyon nagy méretű darabra van szüksége, annak inkább egy klasszikus szabású, visszafogott, alakformáló egybedressz ajánlott. Az egybedresszek egy másik változata a TERHESEKNEK KÉSZÜLT FÜRDÖRUHÁK, melyek szintén lehetnek egyszínűek, vissza-

fogott klasszikus szabásúak vagy valóságos divatdarabok, különleges szabással, kivágásokkal és a legmodernebb mintával.

A lényeg, hogy speciális, jól lélegző anyagokból készüljenek, és a lehető legkényelmesebbek legyenek viselés közben.

Ember és állat harmóniája

Macskaleukózis

A macskaleukózis vírusa világszerte elterjedt, macskáról macskára terjed, az ember és a kutya nem fertőződik vele. A leukózis vírusa igencsak alattomos, amely éveken keresztül megbújhat úgy, hogy közben semmilyen tünetet nem észlelhető az állaton. Mindekelőtt a kóborló és verekedő, nem ivartalanított kandúrok vannak a macskaleukózis kockázatának kitéve.

Szer Pálosy Piroska

A legyengült immunrendszerű, vírus-hordozó egyedek sok más kórokozóval lehetnek terheltek, amelyek viszont a gyenge ellenállóképességű gazdáikat megbetegíthetik. A vírus egyik macskáról a másikra érintkezés során vihető át. A huzamosabb ideig közösen használt itató-, etetőtál vagy közös alom a vírus egyedek közti terjedéséhez

vezethet. A vemhes állatoktól az utódok is fertőződnek már az anyaméhben vagy szoptatáskor a tejjel. Lehetséges, hogy a méhben fertőződő embrió a vírusfertőzés következtében felszívódik, és így az állattulajdonos nem is szerez tudomást arról, hogy macskája vemhes volt. Ezenkívül az is előfordulhat, hogy a fertőzött magzatokat az anyaállat elvetéli, vagy a kölykök röviddel megszületésük után pusztulnak el. Amennyiben a fertőzött kölyök megéri a kifejtett kort, vírus-hordozóvá válik. Az esetek egy részében a fertőzött macskák semmilyen tünetet nem mutatnak, a társaikat mégis képesek megfertőzni. Ha a betegség észlelhető tünetekben is megmutatkozik, akkor a következő jelek figyelhetők meg: súlyvesztés, gyengeség, láz, dehidratáció, felső légúti gyulladás, kötőhártya-gyulladás, hasmenés, szájfekélyek, súlyos nyagyulladás, bőr alatti tályogok és nyirokcsomó-megnagyobbodás.

A vírus a vörösvérsejteket is megtámadhatja, ezért vérszegénység alakulhat ki, de a fehérvérsejtek is károsodnak, az immunrendszer meggyengül. A beteg macska fogékonyra válik egyéb vírusos, bakteriális élősködők vagy gombák okozta fertőzésekre is. Számtalan diagnosztikai teszt áll rendelkezésre, amivel a fertőzés igazolható. Azonban ezek egyike sem 100%-ban megbízható, ezért kérdéses esetben javasolt többféle teszttel megerősíteni a diagnózist. Mivel a betegség egyelőre nem gyógyítható, legfontosabb a megelőzés. A lakásban tartott macskák vagy azok, amelyek kisebb eséllyel találkoznak idegen macskákkal, sokkal kisebb kockázatnak vannak kitéve.

– Örökbefogadott felnőtt cicák

esetében milyen védőoltások ajánlottak, és elkezdhetők-e idősebb életkorban? – kérdeztük dr. Pálosi Csabát, a Noé Bárkája kisállatklinika vezetőjét.

– Cicák esetében bármilyen életkorban el lehet kezdeni az oltási sorozatot az összes macskabetegség ellen, ugyanolyan hatással, mint a kiscicák esetében.

Azt, hogy milyen oltást kapjanak, a cicák élettere határozza meg. Ha kizárólag a lakásban vannak tartva, nem mászkálnak ki kertbe, és nem is találkozhatnak olyan macskával, amely kint járt, elegendő számukra a kombinált védőoltás, amely védelmet nyújt macskanátha (herpes és calicivírus), valamint a parvovírusos hasmenés (panleukopenia) ellen. Az oltást egy hónapos időközzel kétszer kell beadni, majd ezt követően évente újra megismételni.

Amennyiben kinti cicák, és érintkezhetnek más cicákkal, a kombinált oltáson kívül ajánlott a macskaleukózis, illetve veszettség elleni oltás is. A leukózis elleni védőoltás előtt ajánlatos elvégezni egy

leukóziastesztet, amiből megtudhatjuk, hogy fertőzött-e az állat. Amennyiben a teszt negatív, el lehet végezni az oltást. A leukóziastesztet is kétszer kell beadni egy hónapos időközzel, majd évente megismételni. Fontos, hogy most már elérhető olyan vakcina is, amely a kombinált + leukóziastesztet is tartalmazza, így ezek együtt beadhatók. A veszettség elleni védőoltással egyszer kell beoltani, majd évente ismétetni. A veszettség elleni védőoltást külön, két hét különbséggel érdemes beadni az előbb említett oltások mellett.

Az oltásokon kívül ajánlatos a cicák féregajtása is. Benti állatok

esetén elég félévente elvégezni a belső férgek elleni kezelést, kinti cicák esetében viszont háromhavonta. Természetesen a kinti cicáknál a kullancs elleni kezeléssel is napirenden kell lenni.

– A fertőzött egyed oltása okozhat-e problémát?

– A védőoltás csak negatív teszt esetén javallott, vagy biztosan benti és vírusmentes állományból való egyedeknél. De nem minden gazda hajlandó a teszt árát megfizetni, ezért ha kéri, beoltjuk leukóziis ellen is. A fertőzés jeleit észlelő gazdik tanácsstalanok a védőoltás hatékonyságát illetően, a szakirodalom szerint azonban a leukóziis elleni védőoltás a már fertőzött állatoknál nem okoz problémát. A vakcinák használati útmutatója nemcsak a fertőzésmentes, hanem a fertőzött cicáknak is ajánlja a védőoltást. Arról, hogy ennek van-e haszna vagy nincs, a szakirodalom nem ad egyértelmű választ, de arról igen, hogy kárt nem okoz, véleményünk szerint azonban főleg, mivel, mint minden oltás, az immunrendszert megerősíti, ezért fertőzött egyedeknél már immungyengeségről beszélünk. A vakcina ellenanyag-termelést indukálja a vírus ellen, így védi meg a szervezetet a vírus hatásától. A leukóziisgyorseszttel a beoltott állatoknál is kimutatható a fertőzés.

Az asztrológus gondolatai

Tóth Sándor

Mottó: „A fény mindig utat mutat annak, ki a mélyben kutat.”

Kedves Olvasók!

Idén május 21-től június 21-ig tartózkodik a Nap az Ikrek jegyében. Most, hogy túljutottunk a „fagyosszenteken”, kezdődhet a tavasz legkellemesebb felvonása. Igazán akkor tudjuk értékelni a meleget, ha előtte kicsit vacogtunk. Pongrác, Szervác és Bonifác ez évben hozta a formáját. Remélhetőleg Orbán enyhébb lesz. Ezt az időjárási jelenséget a vidéki ember úgy oldotta meg, hogy a hidegre érzékenyebb növények palántáit később ültette ki. Talán 6 éve történt, hogy a néhai Csomós Attila meghívására egy RMGE-rendezvényen tartottam egy előadást A hold szerepe a mezőgazdaságban címmel. Igyekeztem felhívni a figyelmet arra, hogy a vidéki emberek valamikor birtokolták azt a tudást, melyet az asztrológia évezredek óta igazol. Ennek az a lényege, hogy mindennek rendelt ideje van, és ha betartanak a hagyományokat, akkor a termés is bőségebb lenne. Sajnos a modernitás világában feledésbe merül a hagyomány, melyet a bölcs parasztember évszázadokon át birtokolt.

Az Ikrek a zodiákus legkíváncsibb jegye. Életeleme az információ begyűjtése és közvetítése. Nem véletlen az sem, hogy a Merkúr a jegy uralkodó planétája. Ő a mitológiai Hermész, az istenek hírnöke. Ugyanazon analógiát tekintve, ő volt az utazók, a kereskedők, a pásztorok, az ékes-szólás és a tolvajok védelmezője. Az információ helyes értelmezése és alkalmazása egyfajta tudás birtokosává tesz. Azt mondják, hogy a tudás hatalom. A tanulás elvileg az egyén fejlődését segíti. Az más kérdés, hogy mennyire hasznos az a típusú oktatás, amely domináns mifelénk Európában. Altlólag az érettségizett ember jó esetben a

12 év alatt tanultak 90%-át elfelejti és nem használja. Mivel az olvasást már lassan felváltja a virtuális térben megjelenő manipulatív információk szemrevételezése és továbbgörgetése, a valamikor magunkra öltött általános műveltség vérszesen gyérül, fogyatkozik. Sajnos a könyvekből megszerzett információk nem pótolhatók az okostelefonból. A civilizált ember a 21. században már lassan megszűnik embernek lenni. Kezünkben a telefontal droidokká változtunk, a kis szerkezet szinte a részünkkel válik. Keményebben fogalmazva, az okostelefonok rabláncán

csüngve lessük azt a többnyire üres és használhatatlan információhalmazt, amivel bennünket elárasztanak. Közben megadunk magunkról minden adatot: amit szeretünk, amire vágyunk, amitől félünk, mi az, amit elfogadunk, és mi az, amit hártunk. Valakik a virtuális térben figyelnek bennünket és iszonyatos információanyagot, emberfeletti tudást halmoznak fel. Hatalmat adunk nekik. Az MI vagy mesterséges intelligencia, amelyet a virtuális világ urai alkalmaznak, tudása, milliárdos adatbázisa, műveleti sebessége emberi elmével felfoghatatlan. Elon Musk egy interjúban elmondta, hogy a biztonsági

öv kötelezővé tétele tíz évet vett igénybe. Ha nem szabályozzák az MI-t, akkor már lehet, hogy nem lesz tíz évünk. Mert a tudást, mint a történelemből tudjuk, sok esetben a sötét oldal használja, és ez ma sincs másként. Az emberiség történetét többnyire a jó és a rossz, a világosság és sötétség harcaként értelmezik. A kétpólusú világban örökös feszültség és konfliktus generálódik. Háborút béke követ, és fordítva. Az árnyék akkor keletkezik, ha valaki vagy valami megjelenik. A fényforrás pozíciója határozza meg az árnyék nagyságát. Ha a Nap mindig delelné, nem lenne árnyékunk. Az árnyék az életünk része. Hozzá tartozik. A fény és a sötét, a nappal és az éjszaka váltakozása az ember ket-tősségére utal. Van tudatunk és tudattalanunk. A tudat a felszín, a tudattalan a mélység. Ha a jéghegy csúcsáról beszélünk, akkor a látható részre gondolunk. De tudjuk, hogy a láthatatlan, ami a víz alatt rejtőzik, sokkal nagyobb és félelmetesebb. Normális esetben a tudat és tudattalan el van zárva egymástól. Arra viszont érdemes figyelni, amikor a tudattalan kommunikál a tudatunkkal, mert ez valódi segítség. Ez a fajta kommunikáció a szimbólumok nyelvén történik. A testi tüneteinket és betegségeinket is a tudattalan üzeneteinek tartjuk, mert rávilágítanak azokra a problémákra, amelyeket hártunk.

Minden társadalom és emberi közösség szabályok és törvények alapján működik. A törvényesség lazítása, az erkölcs hanyatlása nem a szabadságot erősíti, hanem a zűrzavart. A liberalizáció és a korlátok megszüntetésének a vége káoszhoz, átláthatatlansághoz, dezorganizációhoz és széteséshez vezet. A sors csak azt korlátozza, aki képtelen határt szabni az életének. Az az emberi közösség, amelyik szétveri a tartóoszlopait, védtelenné válik, és elindul az önfelszámolás útvesztője felé. Remélem, ebben nem követjük a fényes Nyugatot!

Vigyázzanak magukra és egymásra!

Véleményüket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com e-mail-címre.

Megtalálhatták a gyilkos galóca mérgének ellenszerét

– jelent meg a The Guardian című brit napilap online kiadásában.

A gyilkos galóca (Amanita phalloides) számlájára írható a gombamérgezés miatti halálestek kilencven százaléka világszerte.

A gomba legerősebb toxinja egy alfa-amanitin nevű peptid, egyfajta amatoxin, amely máj- és veseelégtelenséget okoz.

Kínai és ausztrál kutatók megállapították, hogy az indocianin zöld elnevezésű színezék, amelyet jelenleg az Egyesült Államokban az orvosi képzésben használnak, úgy tűnik, blokkolja az alfa-amanitin toxikus hatásait.

A tanulmány társszerzője, Csiao-ping Vang professzor, a kantoni Szun Jat-szen Egyetem munkatársa elmondta, hogy korábban nem létezett specifikus ellenszer a gyilkos galóca ellen, „mert keveset tudunk arról, hogyan végeznek a gombatoxinok a sejtekkel”.

Egerekon és emberi sejteken végzett laboratóriumi vizsgálatok során a kutatók megállapították, hogy az indocianin zöld képes megakadályozni az alfa-amanitin által kiváltott máj- és vesekárosodást. Emellett növelte a mérgezés utáni túlélés valószínűségét.

A tudósok azoknál az egereknél is találtak jóteknony hatást, amelyeket csak négy órával a mérgezés után kezeltek indocianinnal. Ugyanakkor a nyolc vagy tizenkét órával későbbi kezelést kapott rágcsálókban már nem volt megfigyelhető állapotjavulás.

A szerzők szerint ennek az lehet oka, hogy az alfa-amanitin visszafordíthatatlanul roncsolja a sejteket, így a kezelés csak akkor használ, ha egy bizonyos időkereten belül történik.

„Bár az eredmények ígéretesek, további klinikai kísérletekre van szükség annak megállapítására, hogy az indocianin zöldnek van-e hasonló hatása az emberekre.”

A tanulmány a Nature Communications című szaklapban jelent meg. (MTI)

1.	ÉNEKEK... (BIBLIA RÉSZE)	VÁKUUM 200 ÉVE SZÜLETETT FES-TŐ (ANTAL)	EGY (NÉMET)	SÉRTETLEN	SZOVJET VADÁSZGÉP VOLT	KÖLTŐI SÓHÁJ ILION	BENEDEK (MESES)	TAMÁS ANGOL BECÉZÉSE	KUTYA	SZÉLESRE NYITÓ	ALÁ DÉL-AMERI-KAI FÜVES PUSZTA	FEJTARTÓ	ANGOL TAGADÁS	KÁLYHA SÜTŐJE
F														K
MUTATÓSZÓ		GASDASÁG FONTOS ÁGA				IDE-ODA MOZGAT					ANGOL VÁROS			
... ERWIN KISCH (ÚJSÁGÍRÓ) LÉTEZÉS		LÁTIN CSONT		TÖRZSI JELVÉNY MADÁR-BORTÓN		LÁTTA AZ ESETET			ELHELYEZ-TET		FILOZÓFUS (IMMANUEL)			SPANYOL AUTÓJEL ALARM
2.	N	FLORIDAI VÁROS	DÍSZÍTETT FELNŐTTEK ISKOLÁJA	ESZKIMÓ CSÓNÁK FEJFEDŐ				BELGRÁDI PALOTA	TENGELYEN MOZOG				PÁROSAN ÖRÜL!	BECÉZETT NAGYAPA
ÉPÜLET-SZINT				A SZARKA FARKA! ASZTALT E-VÉSRE KÉSZÍT	BANK-BETÉTI		MAGAS NÖVÉNY		CIN			IDEGEN OLAJ		
KATOLIKUS SZERTAR-TÁS		... SVEVO, OLASZ ÍRÓ	ÖGÖRÖG PIACTÉR			GYEREKEM GYEREKE	POPEYE KEDVESE				... PLAN (TÁ-VOLI FELV.)			NŐI NÉV (AUG. 18.)
EGÉSZSÉG-ÜGYI KELLÉK			TÉVESEN JEGYZŐ RIADÓ				MŰVÉSZET-TÖRTÉNÉSZ (NÓRA) AMENNYI				... IN (GYÁR-TOTT) KEZDŐPONT			
BARÁT (FRANCIA)		NYELŐCSÖ-VÜNK RÉSZE	PASCAL (RÖV.)		KIEMELKE-DES NÉLKÜLI		INDUL A VONATI		PARIPA	ÁLLÓVÍZ		FINOM TEN-GERI HAL	JAPÁN DRÁ-MAI MŰFAJ	A NITROGÉN VEGYJELE
GIN-CSEPEK! ...FAIR LADY (MUSICAL)		NYOLCKARÚ SZÖRNY	SZOKNYA-FÉLE		RÖHÉCSEL	SENKI SEMMI (FRANCIA)			OLIMPIAI SPORT	HÁROM (OLASZ)				ÁSVÁNYI FÜSZER
	FR. FORRAD. (JEAN-PAUL)	A MALOM TORKA		VÉSETT ÍRÁS	ÁLLAT FEJDISZE			... KRÖGER (T. MANN)	MŰVÉSZET (LATIN)				SZINTÉN NE ELŐRE JUT	
MENNYEI		AZ ARGON VEGYJELE	BETEGES LÓ	OLASZ IGEN ELBESZÉLŐ KÖLTEMÉNY		... GROS (NAGYBAN)	BÁLVÁNY (LATIN)	ARRAFELE!	... PÁL (PETŐFI „HŐSE”)		AZ EZÜST VEGYJELE	ÉLETÚT	GÁTÉPÍTŐ ÁLLAT	A RÁDIUM VEGYJELE
REND-FOKOZAT		ÜGYVÉD PUBLICISTA (MÓR)	A FOGAIVAL ÖRÖL			YPERN MÁ-SIK NEVE	LENTEBBI HELYRE				IDÓMÉRŐ	OFSZÁJD		MAGYAR AUTÓJEL
NÉMET VÁROS		MACSKAMED-VE (TIBET)	VONALZÓ-FÉLE				AZ ARZÉN VEGYJELE			KIS PAJTA	NÖVÉNY RÉSZE		... IACTA EST (CAESAR) KÍGYÓHANG	
FELTÉVE		MERÉSZ SZEMÉLY-NÉVMÁS			PECUNIA NON ...	OLASZ AUTÓJEL				HÁROM (LATIN)	RÓMAI 500		... CAPONE (GENGSZ-TER) EGYE!	LITER (RÖV.)
L.N.J.	E			SZ										

Május 11-i rejtvényünk megfejtése: **A jót a jó szeretetért tedd, ne a bűn büntetése miatti félelmedben.**

Harasztkerék fordított és továbbjutott

Gligor Róbert László

A négy legjobb csapat közé jutás volt a tét a Románia-kupa megyei szakaszának múlt szerdai fordulójában. Ennek megfelelően lépett pályára Harasztkerék és Nyárádszereda, de a mérkőzés közepeszerű, kiegyensúlyozott, csendes játékkal kezdődött, csupán a félidő második részében alakult ki néhány kapuhelyzet a hazaiak részéről, ám Téglás sarokrúgását Józsa a kapu mellé fejelte, majd Kecskés távoli lövése elkerülte a kaput, Solymosy pedig a keresztléc fölé lőtt.

A második játékrész már jóval élénkebb játékot hozott a kezdettől, mindkét csapat határozottabban lépett fel, és a sok ifjút felvonultató vendégek csakhamar meg is szereztek a vezetést, Kovács szabadrúgását Podar kiejtette, a közelben álló Ciula pedig a hálóba lőtte (0-1). Harasztkerék nem húzódtott vissza, s a kitartó támadások meg is hozták az eredményt: a 68. percben egy 20 méteres szabadrúgáshoz jutott,

amelyből Téglás a hosszú sarokba lőtt (1-1). A vendégek nem tudtak határozott választ adni a hazaiak játékkára, így azok támadásai ismét góllá értek, Imreh gurította be a labdát az egyedül maradt Bodónak, aki az alsó sarokba továbbította (2-1). Az utolsó percek különösebb változást már nem hoztak, továbbra is a hazaiak támadtak többet, ám Téglás kapu fölé lőtt, míg az utolsó percben egyedül maradt Bodót feltartotta a vendégek kapusa, így a

mérkőzés végén a több ambíciót mutató Harasztkerék örülhetett.

Nagy Simon László harasztkeréki csapatvezető elismerte: ebben az idénben legénysége nem hajtott a bajnoki címért a megyei másodosztályban, hanem a Románia-kupa megyei legjobb négyes körébe akartak bekerülni. Itt már jóval keményebb ellenféllel találkozhatnak, de semmi sem borítékolható előre, a csapat már játszott megyei döntőt ebben a küzdelemben.

Fotó: Gligor Róbert László

Jegyzőkönyv

Románia-kupa, megyei szakasz, 4. forduló: Harasztkerék – Nyárádszereda 2-1 (0-0).

Akosfalva, sportpálya, jó játékkörülmények, mintegy 90 néző.

Vezető: Pașcan Alin, Sîncăraian Andrei, Moldovan Radu. Ellenőr: Lungu Constantin (mindannyian Marosvásárhelyről).

Gólszerzők: Téglás (68.), Bodó (79.), illetve Ciula (52.).

Sárga lap: Kecskés, Veres, illetve Tálás, Matei.

Kiállítva: Téglás (a mérkőzés után számonkérte a játékvezetőt).

Harasztkerék: Podar – Imreh, Solymosy (46. Bodó), Kecskés, Veres, Mihály, Téglás, Pintilia, Bari (81. Duka H.), Józsa (46. Berceki), Ormenișan (66. Duka Sz.)

Nyárádszereda: Dávid – Matei, Tálás, Mór (79. Gondos), Lakó, Kacsó, Ciula, Kovács, Keresztesi (52. Pap), Istvánfi, Dunca.

Eredményjelző

Románia-kupa, Maros megyei szakasz, 4. forduló: Harasztkerék – Nyárádszereda 2-1 (0-0), Marosludas – Búzásbesenyő 3-2 (1-2), Athletic Marosvásárhely – Academica Transilvania Marosvásárhely 0-5 (0-2).

A Görgénysoákná – ASA Marosvásárhely mérkőzést tegnap, lapzártá után játszották.

Kettős győzelemmel a Bajnokok Ligája-döntőben az Inter Milan

Az Internazionale 1-0-ra legyőzte városi riválisát, az AC Milant a labdarúgó Bajnokok Ligája elődöntőjének keddi visszavágóján, így 3-0-s összesítéssel jutott a fináléba.

A kétgólos hátrány tudatában nagy lendülettel kezdett a Milan, a mélyen védekező Internazionale védelme stabil maradt, de egy ízben Onanának is védenie kellett. A piros-feketék támadó játéka jóval hatékonyabb volt a sérülése után újra bevethető Rafael Leaóval, de azért ritkán sikerült a városi rivális védelme mögé kerülniük. Húsz perc után a Milan lendülete alábbhagyott, így többnyire a két 16-os között folyt a játék, amelyet egy-egy kemény belépő szakított meg. A szünet előtti percekben még Rafael Leaónak volt egy veszélyes lövése, a túloldalon pedig Lautaro Martínez csúsztatását Maignan védte reflexmozdulattal.

A térfélcserét követően kiegyenlített küzdelem zajlott, de a helyenként kifejezetten durva szabálytalanságok miatt töredezett volt a játék. Támadásban az Inter volt veszélyesebb, a Milan nem talált rést a rivális védelmén. Az idő múlása egyértelműen a kék-feketéknek kedvezett, akik a 74. percben végleg eldöntötték a párharcot: addig passzolgattak a Milan 16-osán belül az Inter játékosai, mígnem Lukaku a büntetőterület bal szélén kiugratta Lautaro Martínezt, aki az ötös bal sarkától a rövid sarokba lőtt (1-0). Innentől a hitehagyott Milan ugyan küzdött becsülettel, de igazán még nagy egyenlítési esélye sem volt, azaz az Inter magabiztosan őrizte meg a lefújásig a megnyugtató előnyét.

A június 10-ei isztambuli döntőben a milánóiak 1964, 1965 és 2010 után negyedszer hódíthatják el a legrangosabb európai trófeát.

Jegyzőkönyv

Bajnokok Ligája, elődöntő, visszavágó: Internazionale (olasz) – AC Milan (olasz) 1-0 (0-0). Továbbjutott: az Internazionale kettős győzelemmel, 3-0-s összesítéssel.

Milánó, vezette: Clément Turpin (francia).

Gólszerző: La. Martínez (74.).

Sárga lap: Barella (79.), La. Martínez (82.), illetve Thiaw (56.), Tonali (79.), Krunić (82.), Tomori (83.).

Internazionale: Onana – Darmian, Acerbi, Bastoni – Dumfries, Barella (85. Gagliardini), Calhanoglu, Mhitarjan (44. Brozovic), Dimarco (66. Gosens) – La. Martínez (85. Correa), Dzeko (66. Lukaku).

AC Milan: Maignan – Calabria, Thiaw (64. Kalulu), Tomori, T. Hernandez – Tonali, Krunić – Junior Messias (76. Saelemaekers), Brahim Díaz (76. Origi), Rafael Leao – Giroud.

Hosszabbítás után magyar siker a franciák ellen a jégkorong-vb-n

A magyar jégkorong-válogatott hosszabbítás után 3-2-re legyőzte a francia csapatot a világ-bajnokság 3. fordulójának keddi játéknapján Tampereben.

Kevin Constantine szövetségi kapitány együttese azzal a tudattal lépett jégre, hogy ha alapjátékidőben nyer, akkor elérhető közelségbe kerül a benmaradás.

A franciák emberelőnyből vezettek, ám Stipšić Bence távolról egyenlített. A meccs derekán is volt egy gyors gólváltás, majd a meccs a hirtelen halálban dőlt el, ebben Bartalis István volt eredményes.

A pontvesztés azt jelenti, hogy a magyaroknak – akik a svédokkal találkoznak ma – a papírfőforma alapján a benmaradásért le kell győzniük Ausztriát hétfőn.

Fotó: MTI/Illyés Tibor

Kerkezeknek döntőt érhet a hazai pálya

Az európai kupaküzdelmek egyetlen, még versenyben lévő magyar szereplője, Kerkecz Milos csapatával, az AZ Alkmaarral egygólós hátrányban fogadja ma a West Ham United együttesét a labdarúgó-Konferencia-liga elődöntőjének visszavágóján.

A holland gárda joggal bízhat a hazai pálya adta előnyben, ugyanis a mostani idényben minden mérkőzését megnyerte saját közönsége előtt a sorozatban, igaz, a negyeddöntőben csak tizenegyespárbajban búcsúztatta az Anderlechtet.

Az eddig utolsó csapat, amely rendes játékidőben pontot tudott rabolni Alkmaarból, az a Napoli volt, amely az Európa-liga 2020/2021-es kiírásának csoportkörében 1-1-es döntetlent ért el vendégként.

A továbbjutáshoz ugyanakkor az első meccsen 2-1-re diadalmasgó West Ham remek szériáját kellene megszakítani az AZ-nek, a londoni gárda a Konferencia-ligában eddigi 13 mérkőzéséből egyetlen döntetlent leszámítva a többi megnyerte.

Az Alkmaar a mostani idényben már kétszer is idegenbeli vereség után jutott tovább: a selejtező harmadik fordulójában

a skót Dundee United csapatát 7-0-s kiütéssel búcsúztatta azt követően, hogy vendégként 1-0-ra kikapott, míg a negyeddöntőben a már említett Anderlecht elleni párharc első felvonását 2-0-ra veszítette el.

A másik ágon a svájci Basel 2-1-es előnnyel fogadja az olasz Fiorentinát.

A sorozat fináléját június 7-én Prágában rendezik.

Elődöntő-visszavágók az Európa-ligában és az Európa-konferencialigában

A ma esti program:

* Európa-liga: Sevilla (spanyol) – Juventus (olasz) (az első mérkőzésen 1-1, TV: Pro Arena), Bayer Leverkusen (német) – Roma (olasz) (0-1, TV: RTL Három);

* Európa-konferencialiga: AZ Alkmaar (holland) – West Ham United (angol) (1-2), Basel (svájci) – Fiorentina (olasz) (2-1)

Európai focikörkép

* Angol Premier Liga, 36. forduló: Aston Villa – Tottenham 2-1, Crystal Palace – Bournemouth 2-0, Arsenal – Brighton & Hove Albion 0-3, Brentford – West Ham United 2-0, Chelsea – Nottingham Forest 2-2, Everton – Manchester City 0-3, Southampton – Fulham 0-2, Leeds United – Newcastle United 2-2, Leicester – Liverpool 0-3, Manchester United – Wolverhampton 2-0. Az élcsoport: 1. Manchester City 85 pont/35 mérkőzés, 2. Arsenal 81/36, 3. Newcastle United 66/35 (63-31), 4. Manchester United 66/35 (51-41).

* Spanyol La Liga, 34. forduló: Betis – Rayo Vallecano 3-1, Osasuna – Almería 3-1, Celta Vigo – Valencia 1-2, Espanyol – FC Barcelona 2-4, Elche – Atlético Madrid 1-0, Villarreal – Athletic Bilbao 5-1, Mallorca – Cádiz 1-0, Real Madrid – Getafe 1-0, Real Sociedad – Girona 2-2, Valladolid – Sevilla 0-3. Az élcsoport: 1. FC Barcelona 85 pont, 2. Real Madrid 71, 3. Atlético Madrid 69.

* Olasz Serie A, 35. forduló: Fiorentina – Udinese 2-0, Bologna – AS Roma 0-0, Hellas Verona – Torino 0-1, Inter – Sassuolo 4-2, Juventus – Cremonese 2-0, Lazio – Lecce 2-2, Sampdoria – Empoli 1-1, Spezia – AC Milan 2-0, Monza – Napoli 2-0, Salernitana – Atalanta 1-0. Az élcsoport: 1. Napoli 83 pont, 2. Juventus 69, 3. Inter 66.

* Német Bundesliga, 32. forduló: VfB Stuttgart – Bayer Leverkusen 1-1, Union Berlin – Freiburg 4-2, Eintracht Frankfurt – Mainz 3-0, Wolfsburg – Hoffenheim 2-1, Borussia Dortmund – Mönchengladbach 5-2, Bochum – Augsburg 3-2, 1. FC Köln – Hertha BSC 5-2, Bayern München – Schalke 04 6-0, RB Lipsce – Werder Bremen 2-1. Az élcsoport: 1. Bayern München 68 pont, 2. Borussia Dortmund 67, 3. RB Lipsce 60.

* Francia Ligue 1, 35. forduló: AS Monaco – Lille 0-0, Clermont – Lyon 2-1, Toulouse – Nantes 0-0, Montpellier HSC – Lorient 1-1, Olympique Marseille – Angers 3-1, Paris St. Germain – Ajaccio 5-0, Strasbourg – Nice 2-0, Lens – Reims 2-1, Brest – Auxerre 1-0, Stade Rennes – Troyes 4-0. Az élcsoport: 1. Paris St. Germain 81 pont, 2. Lens 75, 3. Olympique Marseille 73.

Több beruházás műszaki-gazdasági mutatóit fogadta el a megyei tanács

Felújítják a múzeum adminisztratív épületét

A Maros megyei önkormányzati képviselők a legutóbbi tanácsülésen jóváhagyták a Maros Megyei Múzeum adminisztratív épületének energetikai felújítására vonatkozó beruházás műszaki-gazdasági dokumentációját és a műszaki-gazdasági mutatóit, a beruházás értéke összesen 8,8 millió lej (héával). Egy másik beruházás a Szászrégeni 3. Számú Inkluzív Oktatási Központ épületének 4,9 millió lej értékű energetikai felújítása. Az erre vonatkozó műszaki-gazdasági mutatókat szintén jóváhagyták.

Jobb út lesz Gyulakuta és Székelyvécke között

Az önkormányzati testület ugyanakkor elfogadta a DJ134-es jelzésű megyei út Gyulakuta–Székelyvécke közötti szakaszának felújítására vonatkozó projekt műszaki-gaz-

dasági dokumentációját. Ez az útszakasz köti össze Gyulakutát és Székelyvéckét a Hargita megyei DJ137-es megyei úttal. A beruházást Maros megye költségvetéséből finanszírozzák, ennek összértéke héával együtt 7 millió lej.

Gheorghe Șincai-emlékházat létesítenek

A tanács megszavazta továbbá a Gheorghe Șincai emlékére épülő ház műszaki-gazdasági dokumentációját és műszaki-gazdasági mutatóit. Ennek a beruházásnak az összértéke héával együtt 2 millió lej. A Gheorghe Șincai történész, író, az Erdélyi Iskola képviselője emlékének szentelt ház Mezőrucs községben kap helyet. A projekt kivitelezője a Maros Megyei Múzeum – közölte a Maros Megyei Tanács sajtóirodája. (mezey)

Ismerkedés a számítógép világgal – Foglalkoztatócsoport időseknek

Az idős korosztálynak nagyon nehéz lépést tartania a modern technika vívmányaival, eligazodnia a számítógépek, laptopok, tabletek, okostelefonok, internet, online csevegő-felületek és a szociális média útvesztőiben.

A Gyulafehérvári Caritas Teréz Anya Idősek Nappali Foglalkoztató Központjának kezdő szintű tanfolyama a szépkorúaknak nyújt segítséget, hogy nehézség nélkül elsajátíthassák a divatos kommunikációs eszközök alapszintű kezelését, belekóstolhassanak az internet-használat fortélyaiába, és megtanulhassanak biztonságosan kapcsolatot teremteni szeretteikkel a különféle csevegőprogramok és a szociális média által. Érdeklődni és jelentkezni a 0265-213-509-es vagy a 0741-258-194-es telefonszámok egyikén lehet hétköznapokon 8–16 óra között.

Sok év után végre újra Nyitott Akadémia Marosvásárhelyen!

Interaktív transzgenerációs önismereti kaland dr. Kádár Annamáriával

A neves pszichológus új előadása transzgenerációs önismereti utazásra hív, hogy megfejtjük a minket mozgató tudattalan tendenciákat – hiszen ahogy már a delphoi jósdá falán is szerepelt: „Ismerd meg önmagad, és tudni fogod a sorsodat”.

Már csaknem másfél évtizede, hogy dr. Kádár Annamária először felvette a kapcsolatot a Nyitott Akadémiával, ám akkor még csupán azért, hogy Erdélybe is meghívja a legnevesebb magyar pszichológus előadókat. Az ő jóvoltából tartott előadást a Székelyföldön dr. Vekerdy Tamás, dr. Ranschburg Jenő, Pál Feri, dr. Almási Kitti, prof. dr. Bagdy Emőke és még sokan mások. Néhány évvel később pedig meghívóból és szervezőből dr. Kádár Annamária maga is a Nyitott Akadémia szerzője és előadója lett. Nem is akármilyen: *Mesepszichológia* című műve az elmúlt évtized 15. legolvasottabb kötete lett Magyarországon, amely elnyerte a Libri Aranykönyv díjat is. Az első zajos könyvsikert aztán számos további követte, és Kádár Annamária színpadi előadóként is a legnagyobbak közé került az ismeretterjesztő műfajban.

A neves pszichológus irigylésre méltóan színes egyéniség, aki egyetemi munkája és magánpraxisa mellett folyamatosan keresi a számára izgalmas kihívásokat és a megújulás lehetőségeit. Idén például a sok pedagógiai téma után először egy kifejezetten felnőtteknek és felnőttekről szóló renha-

gyó előadást álmodott színpadra, amely interaktív (de nyilvános szerepléssel nem járó) önismereti és transzgenerációs utazásra hívja a közönséget. Ez az izgalmas kísérleti műfaj a nézőtől is aktív belső munkát kíván, így egy szokványos előadásnál jóval erőteljesebb és személyesebb élményt tartogat.

Minél többet tudunk rejtett mozgatórugóinkról, annál világosabban láthatjuk, milyen irányba tart az életünk. De hogyan fejthetjük meg a személyiségünkben rejlő sorsalakító tendenciákat? Ennek a kérdésnek a nyomába eredhetünk dr. Kádár Annamária vezetésével, aki hol megneveteti, hol megríkatja hallgatóit az érzelmileg is mozgató szellemi kaland során. Az előadást, amely Budapesten ezer fő előtt debütált, vastappsal köszönte meg a közönség, akárcsak a többi magyarországi városban, ahol eddig elhangzott.

A különleges program a Nyitott Akadémia sorozat keretében hamarosan végre Erdélybe is elérkezik: május 20-án Csíkszeredában, 21-én Kézdivásárhelyen, 22-én pedig Marosvásárhelyen, saját szülővárosában lehet meghallgatni dr. Kádár Annamáriát.

A május 22-i marosvásárhelyi előadásra – melynek a Kultúrpalota ad otthont – az utolsó néhány jegy még megvásárolható a marosvásárhelyi Kulcslyuk Könyvesboltban és online, a www.nyitottakademia.hu oldalon.

Târgu Mureș
Marosvásárhely

A Somostetőn árusítóhellyel rendelkezők figyelmébe

Tekintettel az *Állatkert és a Somostető Igazgatósága kommunális szolgáltatói tevékenységének megkezdéséhez szükséges vagyoni eszközök átadásáról, valamint az új intézmény költségvetés-tervezetéről a jóváhagyásáról szóló – 2021. december 21-én kelt – 412. sz. helyi képviselőtestületi határozat 2. sz. mellékletét módosító – 2023. április 27-én kelt – 128. sz. helyi képviselőtestületi határozat* megjelenésére, amelynek értelmében a *Közterület-fenntartó Vállalat* vagyonkezelésébe került a Somostetőn húzódó, továbbá a város 127.548. sz. elektronikus telekkönyvében a 325/1 sz. parcellaként szereplő, 3300 négyzetméter területű bekötőt, továbbá arra, hogy az *Állatkert és a Somostető Igazgatósága* (mint kommunális szolgáltató) által a Somostetőn húzódó bekötőt mentén (is) működő gazdasági társaságok számára a kereskedelmi és/vagy szolgáltatási tevékenység folytatására vonatkozó jóváhagyások 2023. május 31-én lejárnak,

tájékoztatjuk a gazdasági egységeket, hogy **2023. június 1-jével kezdődően** a Somostetőn húzódó bekötőt szegélyező közterületen a kereskedelmi és/vagy szolgáltatási tevékenység folytatását *Marosvásárhely Megyei Jogú Város Helyi Önkormányzata és Polgármesteri Hivatala* nevében a *Közterület-fenntartó Vállalat* véleményezi/engedélyezi.

Következésképpen a *Közterület-fenntartó Vállalat támogató véleményét* – a somostetői bekötőt szegélyező közterületen ideiglenes jelleggel folytatott kereskedelmi tevékenységre vonatkozóan – **2023. május 15-től** lehet kérelmezni az idevágó törvény, valamint a *2022. évi 481. sz. helyi képviselő-testületi határozat* értelmében.

A *Közterület-fenntartó Vállalat* az **ideiglenes telephelyként működő árusítóalkalmatlanságokra** vonatkozó *támogató véleményt* a *2000. évi 99. sz. kormányrendeletben*, illetve a *2003. évi 333. sz. és a 2004. évi 348. sz. kormányhatározatban* foglalt elvekkkel, valamint a *2022. évi 481. sz. helyi képviselőtestületi határozat* rendelkezéseivel összhangban bocsátja ki.

A kérelmeket a biroul.unic@tirgumures.ro e-mail-címre küldött elektronikus levél formájában is be lehet nyújtani. Mind a papíralapú, mind az elektronikusan benyújtott kérelmekhez csatolni kell:

1. A *Cégjegyzék* által kiállított és a jogszerű működést igazoló tanúsítvány (*cégkivonat – certificat constatator*) vagy az östermelői igazolvány másolatát (esetfüggő).
2. Jogi személyek esetében az adónyilvántartásba vételt igazoló okmány, természetes személyek esetében a régi (papíralapú) vagy az új típusú (műanyagból készült) személyi igazolvány másolatát.
3. Az árusítóalkalmatlanság (eszköz, berendezés vagy jármű) típusát, illetve az általa elfoglalt területet feltüntető, méretvonalakkal ellátott grafikus ábrázolást vagy fényképe(s) szimulációt.

Továbbá:
4. Abban az esetben, ha az eszközt, berendezést vagy járművet a villamosenergia-hálózatra lehet csatlakoztatni, a gazdasági társaság vezetőjének a saját felelősségére nyilatkoznia kell a telephely várható villamosenergia-fogyasztásáról, valamint arról, hogy a szóban forgó gazdasági társaság vállalja a fogyasztás ellenértékének megtérítését az *Állatkert és a Somostető Igazgatóságának*.

5. A gazdasági társaság vezetőjének arról is nyilatkoznia kell a saját felelősségére, hogy a vállalkozás megtéríti az ideiglenes telephelyen folytatott tevékenysége nyomán keletkezett városi hulladék összegyűjtésének, valamint elszállításának a költségét az *Állatkert és a Somostető Igazgatósága* számára.

Valamennyi gazdasági egységnek egyetlen, a város közterületén található és a *Közterület-fenntartó Vállalat* által kezelt helyszínt utalunk ki a tételes kérelmek benyújtásának a sorrendjében, illetőleg a rendelkezésre álló terület függvényében.

Kizáró feltétel: a kért, csatolt okmányoknak vagy a követelményeknek megfelelő árusítóalkalmatlanságnak, illetőleg a szükséges területnek a hiánya.

Az árusítóalkalmatlanságoknak meg kell felelniük az esztétikai, valamint a közhigiéniai normáknak; továbbá ezeket egységes módon kell elhelyezni, hogy ne akadályozzák a gyalogosforgalmat és/vagy ne torlaszolják el az utat. Továbbá a kiállítási pavilonoknak (sátraknak) fehér, bézs- vagy krémszínűeknek, illetve jó állapotúknak kell lenniük.

Az út burkolatát tilos tipliket, csavarokat, óriáscsavarokat, bilincseket vagy hasonló rögzítőelemeket használó rendszerekkel károsítani.

Ha az ellenőrzések nyomán azt állapítjuk meg, hogy valamely árusítóalkalmatlanság nem felel meg az előírt követelményeknek, az érintett gazdasági társaságnak el kell hagynia a kiutalt helyszínt.

A hatályos jogszabályok értelmében a *Közterület-fenntartó Vállalat*, illetve a *polgármesteri hivatal gazdasági tevékenységeket engedélyező osztálya* által kibocsátott, a kérdéses tevékenységre vonatkozó *támogató véleményt* az összes engedélyes gazdasági társaságnak ki kell függesztenie árusítóalkalmatlanságára, jól látható helyen.

A kérelmeket a szükséges okmányokkal együtt *Marosvásárhely Megyei Jogú Város Helyi Önkormányzata és Polgármesteri Hivatala* épületében, a Győzelem tér 3. szám alatt (15-ös iroda) található *összevont ügyfélszolgálat*hoz kell benyújtani, egy-egy megfelelő példányt: a *Közterület-fenntartó Vállalat*nak, illetve a *gazdasági tevékenységeket engedélyező osztálynak* címzve.

(Alternatívaként a kérelmeket a biroul.unic@tirgumures.ro e-mail-címre is el lehet küldeni, azzal a megjegyzéssel, hogy az elektronikus levelet mindkét fentebbi helyre továbbítani kérik.)

A vélemény/engedély/jóváhagyás kibocsátását kérelmező formanyomtatványokat a 15-ös irodában lehet beszerezni, illetőleg le is lehet tölteni *Marosvásárhely Megyei Jogú Város www.tirgumures.ro honlapjáról*. A formanyomtatványok rendre az **ÖSSZEVONT ÜGYFÉLSZOLGÁLAT (EGYSÉGES IRODA/BIROU UNIC)** alcím *Gazdasági tevékenységeket engedélyező osztály*, illetve a *Közterület-fenntartó Vállalat* pontja alatt keresendők.

Jóváhagyta
Soós Zoltán
polgármester

Moldovan Florian,
a Közterület-fenntartó Vállalat igazgatója

A lengyel kormány júliustól díjmentessé tenné az állami autópályákat

Díjmentessé tenné a lengyel kormány a lengyelországi autópályáknak az Országos Közúti és Autópálya-főigazgatóság által felügyelt szakaszait július 1-jétől – jelentették be a szerdai rendkívüli kormányülést követően, Mateusz Morawiecki lengyel miniszterelnök és Andrzej Adamczyk infrastrukturális miniszter részvételével tartott sajtóértekezleten.

Morawiecki a gazdasági mobilitás egyik akadályának nevezte az autópályadíjakat. Úgy vélte, ezek megszüntetésével a kormány növeli a vállalkozók esélyeit, hogy jó alkalmazottakat nyerjenek, a munkavállalók pedig jobb munkát kaphatnak. Kiemelte a közlekedésbiztonsági jelentőségét is annak, hogy a közúti forgalom az alternatív útvonalokról az ingyenes autópályákra terelődik majd át.

Adamczyk elmondta: az autópályadíjakat „remélhetőleg” július 1-jével szüntetik meg a 3,5 tonnánál kisebb tömegű járművek, vagyis a személyautók és motorkerékpárok számára az Országos Közúti és Autópálya-főigazgatóság (GDDKiA) által felügyelt szakaszokon.

A miniszter által említett szakasz a Lengyelország nyugati és keleti határát összekötő A2-es és A4-es autópályán a Konin és Stryków közötti mintegy 100 kilométeres, illetve Wrocław és Sosnica közötti 164 kilométeres rész. A lengyelországi sztrádák együttes hossza mintegy 1800 kilométer.

Ami a koncessziós szakaszokat illeti, ott a díjmentességről a kormány egy éven belül szeretne megegyezésre jutni a magántulajdonosokkal, és módosítani a vonatkozó törvényeken – közölte Adamczyk.

Az említett koncessziós szakaszok szintén az A2-es és az A4-es, valamint az északról délre haladó A1-es autópályán található, összesen mintegy 400 kilométer hosszúak.

A díjmentes autópályák a lengyel kormánykoalíciót vezető Jog és Igazságosság (PiS) őszi parlamenti választásokra szóló programjának egyik pontját képezik. Az eddig ismertett további programpontok ingyenes gyógyszerekről, valamint a családi támogatások növeléséről szólnak.

Piotr Müller lengyel kormányzóvivő egy szerdai interjúban jelezte: a jövő év elejétől bővítik a 65 évesnél idősebbek számára ingyenes gyógyszerek listáját, és kidolgoznak hasonló listát a 18 évesnél fiatalabbaknak is. A PiS-kormány 2016 szeptemberében tett ingyenessé bizonyos gyógyszereket, ezek a lengyel egészségügyi tárca által készített listán szerepelnek, és jelenleg a 75 évnél idősebbeknek járnak.

A PiS szombati programkongresszusán azt is bejelentették: a jövő évtől a jelenlegi 500 zlotyról (550 lej) 800 zlotyra (880 lej) emelnék a 18 éven aluli gyermekek után fizetett havi támogatást. Az erről szóló tervezetet feltehetőleg júniusban bocsátják társadalmi konzultációra – jelezte a szerdai sajtókonferencián Mateusz Morawiecki.

Kedden a lengyel kormány egy törvénytervezetet is elfogadta, amelynek értelmében állandóvá tennék a minimálnyugdíjjal egyenlő 14. havi nyugdíjat. Az évente folyósítandó 13. havi nyugdíjat 2019-ben vezették be Lengyelországban. (MTI)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó - információ - 118-932 - általános - 118-800	• Emma vendéglő, - 0740-083-077 hidegtálak készítése - 0365/404-664
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• Prefektúra - 0265/266-801
• Rendőrség - 0265/202-305	• RDS-RCS - 0365/400-401
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	• Áramszolgáltató vállalat - vidék - 0265/929
• Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177	• Delgaz Grid - 0265/200-928
• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	• Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702 - közönségszolgálat - 0265/208-888 - központ - 0265/208-800
• GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8-16 óra között: 0736-883-110	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
• Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351	• Vasútállomás - 0265/236-284
• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
• Marmed - 0265/250-344	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658	• koporsók, kellekek, - 0745-606-215 koszorúk - 0745-606-269
- 0729-024-380	és halottszállítás - 0758-047-604
Labor - 0751-114-307	• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
e-mail: marmed@armed.ro, www.marmed.ro	- 0265/262-907
• Dora Optics - 0733-553-976	
• Dora Medicals - 0265/212-971	
• Radiológia, echográfia	
Dr. Jeremiás István - 0265/222-446	

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ garázs a Kárpátok sétányon.
Tel. 0746-638-960. (19678)

ELADÓ 70 darab LCD-LED televízió
alkatrésznek. Tel. 0771-703-371.
(19688-I)

LAKÁS

ELADÓ ház Ákosfalván. Tel. 0743-761-
147. (19676)

MINDENFÉLE

VÍZ-, GÁZ-, FÜTÉSSZERELÉST váll-
lalom. Tel. 0746-638-960. (19678)

VÁLLALUNK: tetőjavítást, mesze-
lést, festést, szigetelést, laminált
padló lerakását, bármilyen kisebb ja-
vítást. Tel. 0756-596-889, Orbán
László. (19666-I)

KÉSZÍTEK kerítést, lerakok járólapot,
szigetelek polisztrénnel, készítek
tetőt, és más, ház körüli munkát vál-
lalom. Tel. 0759-552-041. (19598)

TETŐKÉSZÍTÉS, terasz készítés,
tetőjavítás, cserépjavítás, külső-belső
szigetelés, csatornajavítás, vízszigetelés.
Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel.
0753-386-872, Loránd. (19609)

KÉSZÍTÜNK bármilyen típusú házte-
tőt, vállalunk kisebb tetőjavítást, hid-
roizolációt kartonból vagy
poliészterből, és meszelést. Nyugdí-
jasoknak 10% kedvezmény. Tel.
0745-680-818, Csaba. (19668-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNTÁS

Mély együttérzésünket és
őszinte részvétünket fejezzük
ki kollégánknak, dr. László
Mihálynak szeretett ÉDES-
APJA elvesztése miatt érzett
fájdalmában.
Prof. dr. Kikeli Pál és a Procar-
dia munkaközössége.
(67282-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönjük mindenkinek, akik
részlet vettek szerettünk, HEGYI
LAJOS temetésén. Köszönjük a
szívülből jövő részvételt, a sok-sok
segítséget.
Külön köszönjük Szilaméznak,
Jánosnak és Katalinnak azt a
mérhetetlen emberséget, amit a
gondozás során tanúsítottak.
A gyászoló család. (19670)

MEGEMLEKEZÉS

Sohasem halványul
szívünkben emléked, sohasem
szűnik meg lelkünk gyásza
érted. Telhetnek hónapok,
múlhatnak évek, szívből
szeretünk, s nem feledünk
Téged.

Fájó szívvel, könnyes szemmel
és soha el nem múló szeretettel
emlékezünk az elhunyt
OLÁH TAMÁSRA
halálának nyolcadik év-
fordulóján. Szép emlékét
szívünkben őrizzük.
Bánatos felesége, Irén, fia,
Tamás, lánya, Katalin, menyé,
Erzsébet, veje, Pál és unokája,
Orsolya. (sz.-l)

Ez év május 19-én van halálának 45. évfordulója, hogy a cserefalvi
SIMON JÁNOS

családja köréből az öröklétbe távozott. Töretlen szeretettel őrzik
emlékét, apai jószágát, istenhitét – ahova minket is elvezetett –
még élő gyermekei: Irma 95, Lajos 92, György 82 és Miklós-
András 79 évesen.

Lelkünk nagy fájdalommal a múltó idő szerető emlékezteté szelídíti.
Nyugodjon békében!

„Ha elfogyatkozok is testem és szívem, szívemnek kösziklájja és az
én örökségem te vagy, ó Istenem, mindörökké.”
(37. Zsolt 26, v.) (mp.)

ELHALÁLOZÁS

2023. május 16-án türelemmel viselt betegség után elhunyt
NEMES ILDIKÓ

nyugalmozott zenetanárnő,
feleség, édesanya, nagymama.

2023. május 19-én 13 órakor kísérik utolsó útjára a
marosvásárhelyi református temetőben.

Virrasztás: 2023. május 18-án 18 órától a marosvásárhelyi
református temető ravatalozójában.

A gyászoló család. (19694-I)

Végző búcsú ILDIKÓ nénitől

Bezárjuk szívünkbe őt
Mint dermedt testét
Bezárja örökre a föld
A lelke a mennybe szállt

Ő volt a zene kísézője
Nem léphet senki a nyomába
Helyét el nem veszi senki
Hisz ő volt az igazi

Szerettei könnyei
Hullanak a földre
Mint hulló zápor
A zöld mezőre

Itthagytad családod
Nem gondoltál rájuk
Hogy fájtó szívük
Meghasad utánad

De az együtt töltött éveket
Soha nem feledik
Drága szerettei
Oly mélyre temetik

Majd végző búcsút vesznek
Ha ravatalon fekszel
Annyit súgjal nekik
Ne felejtsetek el

Veletek maradok
Míg a földön éltek
Zeném vigasztaljon
Csendben könnyezetek

Majd lassú léptekkel
Kísértek utamra
Könnyeket hullatva
Koporsóm falára

Alszom mélyen zúgó lomb alatt
Ne zavarjátok édes álmomat
Boruljátok síromra csendesen
Nyugalom, már nem fáj semmi
sem

Örök hálával és szeretettel
őrizzük

NEMES ILDIKÓ
zenetanárnő emlékét.
Szomorú szívvel búcsúznak a
Moldovei u. 13/A tömbház lakói.
(19693-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

MAROSVÁSÁRHELYI VARRÓDÁBA (a Köves-
domb közelében) VARRÓNÓKET alkalmazunk.
Teljesítményarányos fizetés + étel-miszerjegyek. Tel.
0745-354-691. (23497-I)

**A MAKFALVI FOGYASZTÁSI
SZÖVETKEZET**
2023. május 31-én 11 órakor tartja a 2022.
és 2023. évi rendes és rendkívüli
közgyűlését a szövetkezet székhelyén.
A napirend jegyzéke a vasasüzletben
vannak kifüggesztve.
A vezetőtanács. (23504)

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Patricia Gucci
Gucci - Egy sikeres dinasztia története

Leiner Laura
40 NYÁRI NAP

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!

Leiner Laura
40 nyári nap

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Spălătorie și detailing auto

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médiatek

KÉSZLETEN LÉVŐ SÍRKÖVEK KEDVEZŐ ÁRON!

EGYES MODELLEK ESETÉN, AKÁR
40% KEDVEZMÉNY!

AZ AKCIÓ MÁJUS 31-IG,
VAGY A KÉSZLET EREJÉIG ÉRVÉNYES!

A KÉP
ILLUSZTRÁCIÓ!

transgranit
Gránit síremlékek forgalmazása

NYÁRÁD TŰ, FŐ ÚT, 446/B (KÖZEL A SÖRGYÁRHOZ),
TEL: 0265-328663, 0738-795191,
WWW.TRANSGRANIT.COM

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alapról származó összeggel májusra ártámogatott (ingyenes) orvosi vizsgák elvégzésére. Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7-19 óra között.

SÁRGA RÓZSA

JÓKAI MÓR REGÉNYE NYOMÁN

RENDEZŐ-KOREOGRÁFUS **KÖNCZEI ÁRPÁD**

Május 23., 19 óra, a Maros Művészegyüttes előadóterme
Előzetes helyfoglalás: 0757-059-594

